

**Interview
Steve Savels**

**Tragiek
Vindictive**

Dag van de garnaal

Stephanie MAES
Prov. Ankerpunt Kust
Wandelaarkaai 7
8400 OOSTENDE

Levenspad Jean Verplancke
Mensen rond de Baelskaai

De 500 woorden van Nicole.

Nicole Derycker is een geboren Oostendse, dochter en kleindochter van vissers. Tot haar 27ste woonde ze in de Stad aan Zee, daarna spoelde ze weg naar Brugge, Antwerpen en Watou en belandde uiteindelijk terug in Oostende. Voor HVVB schrijft ze maandelijks een column in minder dan 500 woorden.

Slecht gepeld

'Geduld, Julien, je zult zien dat de aandelen nog verder zullen zakken. Als we wachten om een overnamebod te doen tot die gasten bijna failliet zijn, zal het ons nog meer opbrengen dan we tot hiertoe berekend hebben.'

'Misschien heb je gelijk, Pol, wachten is altijd een risico maar...'

'Heren, voor wie de tomates crevettes en voor wie de cocktail crevettes?'

Vier mannen zitten strak in het pak aan het tafeltje naast ons. De aanblik van de tomates crevettes versterkt mijn ongeduld. Ik kijk of onze bestelling er nog niet aan komt, maar de deur naar de keuken van *De aangespoelde haring* blijft dicht. Ondertussen wordt naast ons een fles *Sancerre* uit de koelkast gehaald en vakkundig geopend door de charmante dienstster. De vier 'heren' klinken op de deal die in hun ogen al een feit is.

'Allee, Roland, santé, jij hebt dat zaakje tenslotte gedenicheerd.'

Zonder verder omhaal wordt het voorgerecht, euh, aangevallen. Dat is de beste omschrijving voor de achteloze haast waarmee de heerlijke schaaldiertjes naar binnen gewerkt worden. Hap na hap wordt weggespoeld met een slok wijn zodat er tussendoor verder kan gediscussieerd worden over hoe 'die gasten' zo efficiënt mogelijk de dieperik in te sturen. Ik word er stilaan *ambetant* van.

'Voilà zi, menère en madam, smakelijk!'

Ook wij tikken. Een glaasje huiswijn zal onze tomaat-garnaal vergezellen. Ik neem het hoedje van de tomaat en bekijk de inhoud. Het frisse groen van het slabedje, het felle rood van de tomaat, het zachtroze van de garnalen... het water loopt me in de mond. Ik weersta de verleiding niet langer.

Naast ons worden de bordjes al afgeruimd. Aan het bestek te zien zijn de heren niet van plan het bij een voorgerechtje te laten. Hun rekening zal een stuk hoger oplopen dan die van ons, maar dat zal hen een zorg wezen. Die rekening komt immers toch als onkostennota in een of andere duistere boekhouding terecht.

'Godver, blijft er toch iets tussen mijn tanden steken zeker. Kunnen ze vandaag de dag nu al geen garnalen meer pellen. En dat voor die prijs!' De man die de zaak *denicheerde*, probeert zich met een tandenstoker van zijn ongemak te bevrijden maar dat schijnt niet te lukken. Ik proef genietend een eerste hap van de heerlijke beestjes terwijl de onfortuinlijke garnalenvreter zich met de hand voor de mond naar het toilet spoedt, en hoop uit de grond van mijn hart dat wat zich nu voordeed een voorteken is van groter onheil. Dat bijvoorbeeld zijn deal ook niet goed gepeld zal zijn en dat het resultaat daarvan duizend, nee, miljoenen maal duurder zal uitvallen dan de tomates crevettes die hij zo achteloos achteroversloeg. Wedden dat zijn drie kompanen die hem nu zo hartelijk gelukwensen hem binnen de kortste keren niet meer zouden kennen?

'Wat is er? Je zit zo te glunderen?'

vraagt mijn gezelschap.

'Binnenpretje. 't Is al voorbij', grimas ik als de genaamde Roland weer aanschuift, zichtbaar verlost van zijn probleem. 'Laten we straks ergens anders een koffie drinken. Goed?'

Nicole Derycker
foto: Jo Clauwaert

HET VRIJE VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee

ISSN: 0776-6912

MEDEWERKERS:

Jo Clauwaert, Robert Coelus, Filip De Bodt, Walter Debrock (†), Nicole Derycker, Juul De Vocht, Zio Joris De Voogt, Don Fabulist, Peter Flynn, Peter Holvoet-Hanssen, L.A. Inghelbrecht (†), Jan Lamote, Frank Neyts, Jef Klausning (†), Antoine Légar, Marc Loy, Chris Meyers, Eddy Serie, Geert Cyriel Tavernier, Flor Vandekerckhove, Louis Vande Castele, Isabelle Van Eeghem, Jacques van Harten (†), Marnix Verleene, Guido Walters (†).

Gasten: Daniël Eyand

Vormgeving: cdvproductions@skynet.be

Redactie te bereiken op

0474 53 88 00

E-mail: het.visserijblad@telenet.be

Facebook: www.facebook.com/HetVrijeVisserijblad

www.visserijblad.be

V.u.: Flor Vandekerckhove

Brusselstraat 12, Bredene

UITGEVERIJ:

VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en

alle correspondentie:

HVB, Brusselstraat 12,

8450 Bredene

Omslagfoto: Jo Clauwaert

Losse nummers: **3,99 euro**

Abonnementen!

*** Jaarabonnement België**

(12 opeenvolgende nummers startend

vanaf de betaling) door overschrijving

van 30 euro op rekening

384-0596581-18 van

Het Visserijblad, met vermelding

abo HVB.

*** Jaarabonnement Nederland**

(12 opeenvolgende nummers, startend

vanaf de betaling) door overschrijving

van 52,00 euro op

de Belgische ING-rekening van

Het Visserijblad (IBAN):

BE50 3840 5965 8118 (BIC): BBRUBEBB.

Vermelding: abonnement HVB.

Voortschrijdend inzicht

Hoeveel vis zit er in de zee? Er is geen mens die 't weet. Dat belet niet dat iedereen er een mening over heeft. Die verschilt volgens de maatschappelijke positie die je inneemt. Visserij hebben daar bijvoorbeeld een andere mening over dan milieuactivisten. Welke visserij mag zich duurzaam noemen? Zoveel schepen, zoveel meningen. Op een vaartuig uitgerust voor de elektrische visserij ziet de duurzame visserij er anders uit dan op het schip van een reder die deze dure installaties niet kan betalen. De duurzaamheidsclaim van de eerste wordt tegengesproken door de tweede.

Sleepnetvisserij beroert de bodem. In welke mate heeft de boomkorvisserij het zeeland-schap veranderd? En is dat erg? Ook daarover heeft iedereen een mening, en ook die verschilt volgens de positie waarin men zich bevindt.

Zeker weten doen we het allemaal niet, maar we weten wel hoe langer hoe meer. We verwerven, dank zij de wetenschap, een voortschrijdend inzicht in de dingen.

Bijzonder merkwaardig is bijvoorbeeld een recente studie die het Nederlandse onderzoeksinstituut IMARES onlangs gemaakt heeft. De conclusies ervan werden in september gepubliceerd. Ze zijn ophefmakend.

Daniël van Denderen, hoofdauteur van het artikel, zegt daar het volgende over: *'Er zijn aanwijzingen dat dieren met harde delen, zoals schelpdieren, het hardst worden getroffen door boomkorvisserij. Terwijl die schelp ze juist tot minder aantrekkelijk visvoer maakt.'* Waar die schelpen door de boomkorren vernietigd worden, kunnen andere organismen, die wel aantrekkelijk visvoer zijn, de vrijgekomen plaats innemen. De sleepnetinstallatie zorgt er op die manier voor dat vissen meer te eten hebben. Gevolg: door de boomkorvisserij zit er dan niet minder vis in zee, maar meer!

Sommigen menen hiermee de spreekwoordelijke stok gevonden te hebben om er de groene hond mee te slaan. Maar voor deze studie geldt uiteraard wat voor alle andere geldt. Het artikel dat de studie toelicht, besluit dan ook zeer juist als volgt: *'Het vormt geen bewijs dat bepaalde fenomenen in de natuur ook voorkomen, maar laat zien dat ze kunnen voorkomen, en onder welke omstandigheden dat gebeurt. De resultaten geven daarmee richting aan toekomstig onderzoek.'*

De resultaten van de studie worden toegevoegd aan het voortschrijdend inzicht, maar ze maken geen einde aan het debat. De werkelijkheid bestaat immers niet uit een reeks feiten; de werkelijkheid ontstaat door de samenhang die men tussen die feiten ziet.

Dat 'zien' hangt dan weer af van de plaats die je in de maatschappij inneemt. Wat ons weer naar het begin van dit stuk voert.

Flor Vandekerckhove
foto JoC

B.V.B.A. S & S

Jofra Shipping & Trading

Postbus 51 • B - 9060 Zelzate

Tel: +32 (0) 9 361 00 04 • Fax: +32 (0) 9 360 60 04

GSM: +32 (0) 477 952 450

E-mail: jofra.jan@gmail.com

Web: www.bvba-sens-jofra.be

- Aan- en verkoop van alle visserijschepen
- Aan- en verkoop van alle motoren / koppelingen
- Alle toeleveringen / reparaties
- Inbouw van alle merken motoren en koppelingen
- Tevens uw adres voor al uw sloop- en saneringsschepen

Dag van de garnaal Klein maar fijn, de snoepjes van de zee

Op zaterdag 14 september organiseerde de stad Nieuwpoort de Dag van de Garnaal. Waar het ooit de bedoeling was dat de drie Vlaamse vismijnen elk om beurt die jaarlijks terugkerende promotiedag op zich zouden nemen, blijkt het de kleine Nieuwpoortse vismijn te zijn die het evenement feitelijk naar zich toetrekt.

Garnalen! Wat heeft deze visserij vandaag te betekenen? Voor Nieuwpoort is de garnaal alvast belangrijk, want de aanvoer ervan is goed voor twee derden van alle visserijproducten die de vissers in de Westhoekhaven aan wal zetten. Nieuwpoort manifesteert zich dan ook hoe langer hoe meer in die niche. De Belgische visserij op de Noordzee-garnaal is een ambachtelijke bezigheid en kan alleen maar als kleinschalig omschreven worden. Op Europese schaal ziet die visserij er dan weer anders uit. In de zuidelijke Noordzee zijn meer dan 500 garnaalvaartuigen actief. Jaarlijks voeren ze zo'n twintigduizend ton garnaal aan. Ter vergelijking: in België ligt dat (fel wisselende) cijfer tussen 611 (2010) en 245 ton (cijfer 2012). Nederland en Duitsland zijn de grote aanvoerders. Elk van die landen heeft meer dan tweehonderd vaartuigen die op garnaal jagen. Nogmaals ter vergelijking: in België zijn dat er vandaag nog hoogstens 20 à 25 en slechts de helft ervan doet dat het hele jaar door.

Is dit Belgisch?

Merkwaardig is dat er veel meer garnaal onder Belgische vlag gevangen wordt dan uit bovenstaande cijfers blijkt. Die aanvoer komt echter voornamelijk in Nederlandse havens terecht; de aanvoer

van garnalen door Belgische vaartuigen bedraagt daar meer dan het dubbele dan wat in Belgische havens aan de wal gezet wordt.

Historisch gezien is dat een recent fenomeen. Tot in de vroege jaren negentig was er van die scheve verhouding nog niets te zien. Toen werd de garnaal vooral

Charles Beuckels op de Dag van de garnaal in Nieuwpoort: 'Mijn zoon Rudy is bang om mijn schip over te nemen. Ik kan hem best begrijpen.'
(Eigen foto)

in België op de markt gezet; slechts 20% van de Belgische aanvoer kwam in Nederland terecht. Dat veranderde vlug in de jaren negentig. In 1995 werd bijna 60% van de Belgische garnalvangst in Nederland verkocht. Dat komt vooral doordat veel schepen uit onze vloot alleen nog op papier Belgisch genoemd mogen worden.

In 2012 waren dat er 26, op een totale Belgische vloot van 86 (officieel cijfer 2012). Ze zijn in handen van Nederlandse schippers en reders gekomen en ze geven daardoor een vertekend beeld van de daadwerkelijke grootte van de Vlaamse vissersvloot. Ze worden 'quota-hoppers' genoemd omdat ze als ondernemingen naar Belgisch recht ook recht hebben op de Belgische quota. Voor wat de garnaal betreft is dat eigenlijk een onjuiste naam, want garnaal is een niet gequoteerde soort, maar dat belet niet dat er ook bij de garnaalvissersvaartuigen een (ons onbekend) aantal zijn die in de feiten niet meer Belgisch genoemd kunnen worden.

Volledigheidshalve moeten we er nog aan toevoegen dat er alhier ook nog op garnaal gejaagd wordt door vrijetijdsvissers, waartoe we veel zgn. sportvissers moeten rekenen, maar ook garnalkruisers en last but not least de alom bekende paardenvissers.

Magere en vette jaren

De aanvoer van garnalen volgt de seizoenen. In de winter en in het voorjaar wordt er maar weinig gevangen. Vanaf mei-juni begint de aanvoer te stijgen om in augustus-september een hoogtepunt te bereiken. Bij warme nazomers duurt het garnaalseizoen iets langer, maar in de late herfst is het garnaalseizoen echt wel voorbij. Tot daar de zekerheden. De jaaraanvoer van garnaal is haast telkens weer een verrassing. Goede en slechte jaren volgen elkaar onvoorspelbaar op. Zo was 1998 een echt crisisjaar. De leefbaarheid van de garnaalvisserij kwam toen door de lage aanvoer ernstig in 't gedrang. Maar het daaropvolgende jaar was dan weer spectaculair goed.

Alle industriële en scheepsherstellingen mekaniek en plaatwerk

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende

T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55

GSM Johan: 0477 31 54 15

GSM Ludo: 0477 33 54 35

**BEMA
DOET
HET**

In september 1999 - in één maand tijd! - werd er in de Belgische vismijnen evenveel garnaal aangevoerd als in heel 1998. Ondanks deze wispelturigheden is er op lange termijn wel een terugval in de garnaalvoorraad te merken. Het vangst-potentieel lag in de periode 1973-82 veel hoger dan dat het jongste decennium nog het geval is.

Van dat laatste is het niet erg duidelijk te zeggen hoe het komt. Misschien heeft het te maken met het kleiner worden van de 'kinderkamers' van de garnaal. Dat kweekgebied ligt langs de Belgische kust en de Westerschelde, waar de boorlingen voedsel en beschutting vinden in schorren, kwelders en slikken. Door menselijk ingrijpen (inpoldering, zandwinning, havenwerken...) zijn deze kweekgebieden in pakweg vijftig jaar erg veel verkleind.

Schipper Lagast legt de toeschouwers uit hoe de garnalen aan boord verwerkt worden. (Eigen foto)

Nieuwpoort profileert zich als 'garnaalhaven'. Uit Heist kwam garnaalvisser-op-rust Hubrecht Deman afgezaakt. We zien hem op de foto, samen met de Nieuwpoortse vismijndirecteur Ronny Beschuyt. (Eigen foto)

Ondernemen

De jongste jaren werd er in de sector veel ondernomen om de garnaalvisserij op een hoger niveau te hijsen. Die visserij wordt bedreven met fijnmazige sleepnetten, wat maakt dat er nogal wat ongewenste, en voor het milieu schadelijke, bijvangst zijn. Het ILVO probeert door middel van tal van experimenten deze bijvangsten kleiner te maken. Zo'n experimenten waren/zijn er met zgn. zeeflappen, roosters en elektrische pulsen; meestal zijn de resultaten niet erg bevredigend.

Vanuit de sector zelf komen er dan weer initiatieven om de 'Belgische garnaal' beter op de markt te positioneren.

De Dag van de garnaal die in Nieuwpoort georganiseerd wordt is daar een goed voorbeeld van. Andere voorbeelden zijn Purus, waarbij een reder erin geslaagd is zijn aanvoer onder het label van een erkend streekproduct aan de man te brengen, en er is ook het initiatief van een aantal chefs om, naar analogie met levende kreeft, levende garnaal in het restaurant te presenteren.

Flor Vandekerckhove

In de sector heerst grote bezorgdheid over de toekomst van de garnalenvisserij. Initiatieven om de Belgische garnaal beter op de markt te positioneren zijn dan ook erg belangrijk. De Dag van de garnaal is daar een goed voorbeeld van. (Eigen foto's)

CREVITS

**IMPORT - EXPORT - ALLERLEI KETTINGEN EN KETTINGMATTEN
ANKERS - HERBRUIKBARE MATERIALEN - VISSERIJBENODIGDHEDEN
RUBBER BOLLEN EN RUBBER RINGEN**

Marcus Gerardsstraat 12, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 48 33

Kotterstraat 42, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 45 85

Ankerstraat 20, 8400 Oostende. Gsm: 0475 30 39 87

Fax: 050 54 79 11

Telefoneren vanuit Nederland: +32 50 54 48 33

**Filip De Bodt Regisseur van Fish & Run,
sprak met Steve Savels:**

**'Wij zijn uitgeperst als een citroen,
met pitjes en al.'**

Twee jaar geleden maakte vzw Climaxi de film *Fish & Run*, een documentaire over het overleven van de vis en de vissers. Toen regisseur Filip De Bodt dit jaar een bezoek aan Oostende bracht, schrok hij zich een hoedje. De visserij lijkt er wel weggeveegd te zijn. Daarom besloot hij een update te maken. De Bodt: *'Voor veel vissers is de situatie slechter geworden. Een aantal reders dreigen kopje onder te gaan. Om de situatie in kaart te brengen interviewden we wetenschappers, vissers, reders en handelaars en gingen op zoek naar de achtergronden. Al die mensen komen aan bod in de film, dat geldt ook voor reder Steve Savels die onlangs nog maar zijn schip Z 53 liet renoveren.'*

Reder Steve Savels: 'We staan hier elke week met verse vis, die als het ware bijna uit de bakken springt. We krijgen er echt geen geld meer voor.'

FDB: Steve, Hoe lang vis jij al?

SS: Ik vaar nu 34 jaar, van mijn veertiende ongeveer. Ik heb eerst als visser gewerkt voor anderen, maar ben nu al 15 jaar zelfstandig.

FDB: En dit is het slechtste seizoen dat je al gezien hebt?

SS: We hebben al zware jaren achter de rug, maar nu is het heel dramatisch. De visprijzen zijn heel laag en de gasolie zéér duur. Twee jaar geleden waren de prijzen ook laag, maar was de gasolie niet zo duur. We kennen nu echt abnormaal lage visprijzen. Het zijn bijna dezelfde prijzen als die van... 1963.

In 1979 ben ik beginnen varen en de prijzen waren toen beter dan nu. Vroeger waren schepen twintig dagen onderweg, maar nu doen we ons best om de vis zo vers mogelijk naar de markt te brengen.

We staan hier elke week met verse vis, die als het ware bijna uit de bakken springt. We krijgen er echt geen geld meer voor. Ik weet niet meer hoe we het moeten oplossen. Ik begrijp het niet.

FDB: hoeveel krijg je dan?

SS: Er zit weer veel vis in de zee. We zien de bestanden elk jaar verbeteren. Maar we krijgen soms geen euro meer voor een kilo vis. Dan spreek ik over

tarbot, griet, grote roggen, gemengd. Ik heb nu vijftien ton vis mee. We schatten samen de verkoopprijs in aan boord en denken dat we 50.000 € gaan maken bij zo'n hoeveelheid. Maar wanneer ik 's morgens van de veiling kom dan heb ik naar huis bijvoorbeeld maar 30.500 € mee. Ik durf dat aan mijn mannen soms niet vertellen. In mijn ogen is dat diefstal, da's stelen van de visserman. Ik weet niet wie met het geld gaat lopen, maar ik weet wel dat we het zo niet kunnen blijven bolwerken. Als het zo verder gaat dan haal ik gewoon het einde van het jaar niet meer, dan gaan we failliet.

FDB: Je hebt nochtans pas geïnvesteerd?

SS: Ik heb zware investeringen gedaan, die normaliter wel verantwoord zijn. Ik heb immers twee zonen die de zaak willen verder zetten. Zij vragen mij al jaren om verder te doen.

Ze hopen dat er weer goede jaren komen. Ik heb dan ook, met behulp van Europese subsidies een duurzaam schip gebouwd: het verbruik van gasolie is gehalveerd en we hebben tal van andere groene maatregelen genomen. Ik heb alles gedaan wat ik kon. Vissen is een prachtig beroep, maar zo gaat het niet meer. Ik heb schrik om alles te verliezen.

FDB: De prijzen kelderen volgens jou iedereen?

SS: Als ik met mijn vrouw ga wandelen stop ik soms voor het raam van een viswinkel. Het is hallucinant om zien welke prijzen men daar vraagt. Pas op, misschien moeten die mensen een aantal dingen doorrekenen, ik weet dat allemaal niet. Maar ik weet wel dat wij, vissers, bijna niks meer krijgen. Vorige reis had ik 8.000 kilo mooie roggen mee van bij de Ierse kust. We hebben daar 0,78 euro per kilo voor gekregen.

FDB: Heeft die prijs dan te maken met de kwaliteit van de waar?

SS: Wij zijn met de Z 53 bekend voor

de heel mooie kwaliteit die we leveren. Het eerste waar ik een aantal jaren geleden in geïnvesteerd heb is een kwaliteitsvolle koelruimte. We zijn ook nooit lang weg en hebben dus echt verse vis mee. Maar de kopers komen daar zelf niet meer naar kijken. De koper logt in met de computer en kijkt naar een scherm met cijfertjes en codes.

FDB: Wie beslist er dan over die kwaliteit?

SS: Dat zijn mensen die aangesteld zijn op de veiling. In de volksmond heten ze de 'snuffelaars'. Ze betasten de vis en ruiken, maar in mijn ogen zitten daar soms mensen bij die er echt niets van kennen. Een rog kan bijvoorbeeld al rap een lichte ammoniakgeur afgeven. Dat is een normale chemische reactie die de vis daarom niet minder lekker maakt. Maar op het bord wordt dat aangekondigd als vis met ammoniakgeur en niemand geeft daar nog een prijs voor, zeker niet de mensen die hun voorraad van achter de pc kopen. Als je nadien aan handelaars vraagt of ze over de geleverde kwaliteit tevreden zijn, dan blijken ze verrast te zijn door de hoge kwaliteit. Maar bon, daar wordt vooraf niet meer naar gekeken. Je mag nog de beste kwaliteit afzetten die er is, er wordt geen geld voor gegeven.

FDB: Hoe moeten we dat nu oplossen?

SS: Eerst van al moeten we de koppen bij mekaar steken zeker en we moeten

'Ik heb dan ook, met behulp van Europese subsidies een duurzaam schip gebouwd: het verbruik van gasolie is gehalveerd en we hebben tal van andere groene maatregelen genomen. Ik heb alles gedaan wat ik kon. Vissen is een prachtig beroep, maar zo gaat het niet meer. Ik heb schrik om alles te verliezen.'

proberen de 'monopolies' uit de markt te halen. De grote kopers bepalen de prijs en halen die naar beneden. De kleinere kopers volgen. We moeten ook afgeraken van die vreemde goedkope vissoorten als pangasius, tilapia, victoriabaars... De mensen weten niet meer wat ze daarmee in huis halen. Die pangasius bijvoorbeeld, dat is geen vis. Met een zéér lekkere saus gaat dat nog naar binnen, maar als je dat zuiver eet is dat een fletse stinkende boel.

FDB: Waarom verkoopt dat dan zo goed?

SS: Ik weet waar het schoentje wringt. Je vindt dat gefileerd in de grootwarenhuis, met saus en al. De mensen moeten het maar in de microgolf stoppen en - 'ping' - alles is klaar. De mensen hebben geen tijd meer om te koken. Ze komen van het werk en maken snel iets klaar dat de maag vult. Hoopvol is wel dat jongere mensen weer zin hebben in verse, streekgebonden producten.

FDB: Hoe zie je de toekomst?

SS: Ik zou graag hebben dat mijn kinderen een toekomst in de visserij hebben. Dat is mijn droom, maar ik zeg het, ik heb schrik dat ik het einde van het jaar niet meer haal. Er is geen loon naar werken meer. Wij zitten als vissers echt aan het einde van ons latijn. Wij verkopen geen vis meer, we geven hem weg! Wij zijn uitgeperst als een citroen, met pitjes en al. De citroen is leeg, op en weg.

Filip De Bodt

foto's Koenraad Deblauwe & JoC

Fish & Run komt tot stand in nauw overleg met Het vrije Visserijblad. De film gaat in première tijdens de Week van de Smaak.

Er zijn al voorstellingen gepland in Oostende (22 november), Herzele (23 november), Nieuwpoort (24 november), Ronse (26 november), Gent (28 november). Voorstellingen boeken, vragen stellen, opmerkingen of tips geven en zelfs reserveren kan nu al via filip@climaxi.org

'Het eerste waar ik een aantal jaren geleden in geïnvesteerd heb is een kwaliteitsvolle koelruimte. We zijn ook nooit lang weg en hebben dus echt verse vis mee.'

Geachte Vissers,
Wanneer U Bernstein (Amber) in uw netten vindt,
willen wij het graag van U kopen.
Neem contact met ons;

OSKAM

Tel: 0045 2330 1586 • Email: info@oskam.dk

Mensen van bij ons: Jean Verplancke

Jean Verplancke werd op 26 juni 1948 geboren in Oostende. Zijn vader werkte in de visserij van Nieuwpoort en kwam nadien aan de bak in het loodswezen. In 1957 verhuisde het gezin naar Oostende, omdat zijn vader er aan de slag ging bij de RMT (Regie voor Maritiem Transport).

De liefde voor vaartuigen zat er bij Jean als kind al in. Tijdens zijn jeugd bracht hij al zijn vakanties door als steward / kelner aan boord van verschillende RMT-vaartuigen, o.a. op de Prins Albert.

Na een opleiding in het technisch onderwijs besloot hij in 1965 een job te zoeken binnen de koopvaardij. Zijn eerste reis was aan boord van de Albertville van de Compagnie Maritime Belge, CMB; hij was er assistent-werktuigkundige. Zo deed hij verschillende grote reizen o.a. naar Kongo en India.

Jean vond dat hij meer in zijn mars had. In 1968 vatte hij studies aan in de Hogere Zeevaartschool van Antwerpen. Nadat hij daar afgestudeerd was, voer hij nog 1 jaar met de *Albertville*. Nadien besloot hij als

Op weg naar Japan op de Patignies in 1970.

werktuigkundige richting RMT te trekken. Omwille van een meningsverschil keerde hij in 1974 terug naar de koopvaardij. In 1977 kende de koopvaardijsector wereldwijd een grote crisis, zo lagen er wel 700 schepen voor anker in de Mississippi. Daardoor vinden we Jean weer in de RMT. Hij werd er toen verantwoordelijk voor de technische installaties. In het begin was hij officier werktuigkundige en nadien officier hoofd-werktuigkundige, wat toch een pak verantwoordelijkheid met zich meebracht: ISO-normen respecteren, uitgaven beheren, herstellingen uitvoeren, leiding geven aan een team, administratie en budgetten beheren...

In 1997 hield de RMT op te bestaan. Na de liquidatie ging hij aan de slag bij de Australisch / Engelse rederij Holyman Sally. Jean was er verantwoordelijk voor 2 catamarans: *Diamant* en *Rapide*. In 1998 ging Holyman Sally echter failliet en werd het bedrijf overgenomen door Hoverspeed.

In januari 2003 werd aan Jean gevraagd om het schip *Superseacat* in South Hampton volledig in orde te stellen. Hij en zijn kompaan hadden al vlug door dat er iets niet klopte en hun vermoeden werd bevestigd toen ze gaten in het schip ontdekten. Met andere woorden: ze hadden goed werk geleverd. Zijn baas liet hem toen richting Liverpool gaan om de *Superseacat 2* klaar te maken voor de lijn Newhaven-Dieppe. In 1,5 maand werd het schip klaargemaakt en was de bemanning opgetrommeld om ermee uit te varen.

Op de Strassburg

In 2003 kreeg Jean het nieuws dat hij als ex-medewerker van de RMT vroegtijdig in pensioen kon gaan. Hij heeft zijn seizoen uitgedaan en nog tot september 2003 voor Hoverspeed gewerkt. Stilzitten zit niet in Jeans natuur. Regelmatig werd hem door reders gevraagd om zaken te vervangen op hun schip. Hier zag Jean wel een mogelijkheid in om iets uit te bouwen. In die periode waren er ook veel Ierse schepen voor de Belgische kust aanwezig. Hij besloot zijn kennis ten dienste van de visserij te stellen. Jean liep in die tijd letterlijk met pen en papier in de hand op de kaai rond om te noteren wat een reder zoal nodig kon hebben. Jean vond een geschikt gebouw op de Baelskaai om zijn bedrijf erin onder te brengen. Eerst huurde hij het, nadien werd het zijn eigendom: Indupro was geboren. Hij omschrijft de onderneming als 'een uit de hand gelopen hobby van iemand die een passie heeft voor de zee'.

Een aantal maanden geleden is Indupro in zee gegaan met het bedrijf REM-B, de grootste hydraulische fabriek in België. Jean zelf hoopt in ieder geval om nog jaren te blijven meedraaien!

**Isabelle
Van Eeghem**

Eerste Wereldoorlog

De tragiek van de Vindictive

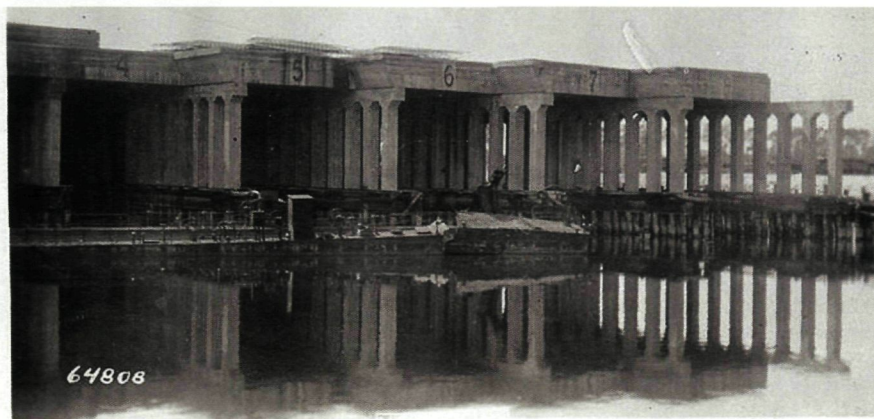
De Vindictive in Dover, vlak voor de raid op Zeebrugge.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden door 320 duikboten niet minder 3274 operaties uitgevoerd. 273 U-Boten vernietigden meer dan 11 miljoen Brutoregisterton aan handelsschepen. De meest succesvolle periode voor de duikbootoorlog was de maand april van 1917 geweest. Maar eerder al, op 7 mei 1915, was een Duitse U-boot erin geslaagd de beroemde Lusitania te kelderen. Het was de Britten daardoor duidelijk geworden dat ze koste wat het kost moesten beletten dat de Duitse U-boten zee vanuit de duikboothavens konden kiezen.

Zee kiezen deden die onderzeeboten o.a. vanuit hun schuilhaven in Brugge. Daar was een haven met faciliteiten voor het onderhoud van vijftig torpedobotjagers of torpedoboten, samen met een dertigtal onderzeeboten. Aangezien die haven zich dertien kilometer van de Belgische kust bevond, leek ze onkwetsbaar voor elke normale aanval vanuit zee. Via de kanalen voeren die U-boten vervolgens naar Zeebrugge en Oostende en van daaruit naar zee. Voor de Britten kwam het er bijgevolg op aan om de havengeulen van zowel Zeebrugge als

Oostende te blokkeren. In de nacht van 22 april 1918, enkele minuten voor middernacht, ontbrandde over heel de lengte van de Belgische kust een meedogenloze strijd tussen Britse en Duitse troepen. Het gevecht

De Britse aanvallers hadden zich teruggetrokken en de Duitse verdedigers konden de schade schouwen. Bleek dat de Britten een waagstuk uitgevoerd hadden dat aan het ongelooflijke grenst. Dat de inzet van de Engelse soldaten

In Brugge bevond zich een schuilhaven voor de Duitse onderzeeboten.

overtrof zowat alles wat men tijdens die oorlog al gezien had. Het vuur was kort maar hevig. Om drie uur was het alweer stil op onze stranden.

daarbij groot geweest was mag blijken uit het feit dat nooit voorheen, noch daarna, zoveel decoraties voor moed en dapperheid zijn toegekend aan Britse soldaten die bij een enkele operatie betrokken waren.

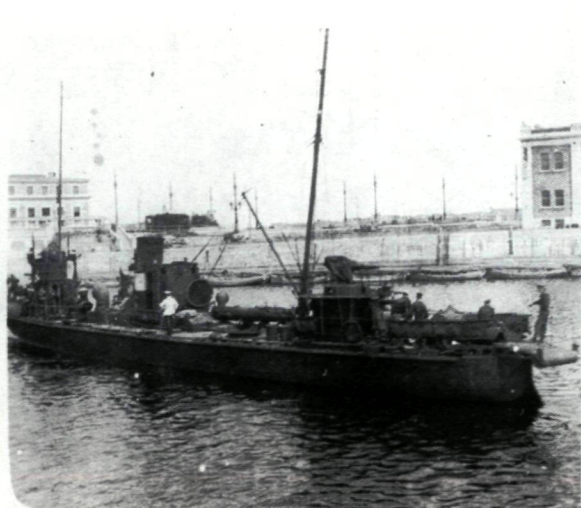
Zeebrugge

Eerst was de legerleiding op zoek gegaan naar geschikte schepen. Die zouden niet alleen de gevaarlijke overtocht trotseren, ze zouden ook het gevecht met de Duitse verdedigers aangaan en vervolgens tot zinken gebracht worden, liefst midden de vaargeul, en als het even kon krek in het midden tussen de staketsels van Zeebrugge en Oostende. Laat ons eerst kijken hoe ze het dat in Zeebrugge probeerden te doen. De keuze viel op zes verouderde kruisers. De *Thetis*, *Intrepid*, *Iphenia*, *Brilliant* en *Sirius* zouden gebruikt worden als blokschepen. De ook al oude *Vindictive* zou ingezet worden als stormboot. De troepen die de Duitse verdediging moesten aanpakken zouden afgezet worden op de borstwering aan het uiteinde van de pier.

Der Unterseebootskrieg gegen England: Ein deutsches Unterseeboot versenkt einen englischen Handelsdampfer.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden door 320 duikboten niet minder 3274 operaties uitgevoerd. 273 U-Boten vernietigden meer dan 11 miljoen Brutoregisterton aan handelsschepen.

De gezonken Interpid en Iphigenir werden in de Zeebrugse haven tot zinken gebracht.

Vanuit de haven van Oostende trokken ook Duitse torpedoboten de zee op. (Foto collectie Daniël Eyand)

Die borstwering stak, zo wisten de Britten, bij vloed nog negen meter boven de zeespiegel uit en de gewone stormscheepen van de Royal Navy hadden de mannen nooit zo hoog kunnen afzetten. De hogere *Vindictive* had dan weer het nadeel van een zeer grote diepgang, waardoor de kans bestond dat het in de overtocht op een mijn zou varen. Daarom moest de *Vindictive* vergezeld worden van ondiepe troepentransportschepen: de *Iris* en de *Daffodil*. Dat het ontschepen van troepen op de pier een gevaarlijke operatie was, stond buiten kijf. De bovenkant van de borstwering zou nog steeds 1,20 à 2,10 meter boven het (valse, speciaal daartoe aangebrachte) dek van de *Vindictive* liggen, hetgeen betekende dat de zwaar bepakte aanvalsgroep negen meter ver over de smalle loopplanken omhoog zou moeten stormen, en dat terwijl ze van kortbij onder vuur zou liggen.

Actie

Tijdens de aanval maakten de Britten een rookgordijn dat hen als het ware onzichtbaar maakte zou hebben. Helaas veranderde de wind van richting. Vlak voor de ogen van de Duitse kanonnières verscheen daar plotseling, als volmaakt doel, de ouwe *Vindictive*. Het schip was de pier genaderd tot op een halve kilometer. De logge, uitgediende *Vindictive* stoomde recht tegen het vuur in de Duitsers. Het was voor hen als het ware onmogelijk het schip te missen! De manschappen op het schip sneuvelen bij bosjes, maar ze vochten fanatiek terug.

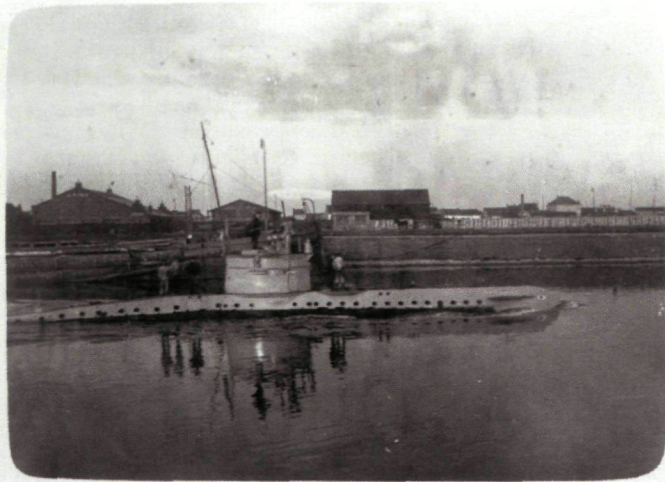
Op 23 april, één minuut na middernacht kwam de *Vindictive* ter bestemming aan; het schip raakte de pier van Zeebrugge. Onder een kogelregen werden manoeuvres uitgevoerd om de landingstroepen op die pier te krijgen. Terwijl de Mariniers en de Bluejackets op die pier het gevecht met de Duitse verdediging aangingen stoomden de drie blokschepen eveneens naar de havenmond. Dat was echter niet alles. Wie die nacht in het duistere, rustige water naast het strijdgewoel had kunnen kijken, had daar de tengere romp gezien van de Britse onderzeeboot C3 die rustig over het water gleed in de richting van het stalen viaduct dat twee delen van de pier met elkaar verbond. Precies op tijd had de C3 zich losgemaakt van de sleepkabel van de torpedojager Trident. Om middernacht was de C3 slechts 2400 meter van het viaduct verwijderd. Op 100 meter van het doel werd de boot gevangen in het zoeklicht van de kustverdediging, maar het was te laat om de aanval te stoppen. Het viaduct leek haast vlak boven de boot te hangen toen de mannen naar boven kwamen en zich samenpropten in de nauwe ruimte van de brug. De duikboot boorde zich doorheen een stalen net om zich ten slotte met een schok vast te zetten toen de commandotoren de pijlers raakte. Onder een kogelregen roeiden de mannen van het tuig weg en lieten het uiteindelijk, samen met het viaduct, de lucht ingaan. Intussen waren de blokschepen *Thetis*, *Intrepid* en *Iphigenia* niet stil blijven liggen. Zo goed en zo kwaad als het ging

probeerden ze onder al dat oorlogsgeweld de dam te passeren en zo ver mogelijk te geraken op weg naar de kanaalmonding die ze wilden blokkeren. De Duitsers hadden de bedoeling inmiddels ook wel begrepen en ze verzwaarden hun bombardement op de *Thetis*, waarvan de kapitein begreep dat het schip nooit het einde van de reis zou halen. Hij liet het dan ook ter plekke, maar toch ook midden de uitgebaggerde vaargeul, ontploffen. De *Thetis* had daarbij zozeer de aandacht van de Duitse kanonnières getrokken dat het tweede blokschip, de *Interpid*, in staat was hem zonder noemenswaardige hinder voorbij te stomen. Aan stuurboord van het groene licht blijvend voer de *Intrepid* vastbesloten naar het kanaal. In zijn kielzog voer het derde blokschip, de *Iphigenia*. In het geweld ramden de twee blokschepen elkaar, waardoor ze enigszins uit koers geraakten en niet helemaal in een ideale positie tot zinken gebracht konden worden.

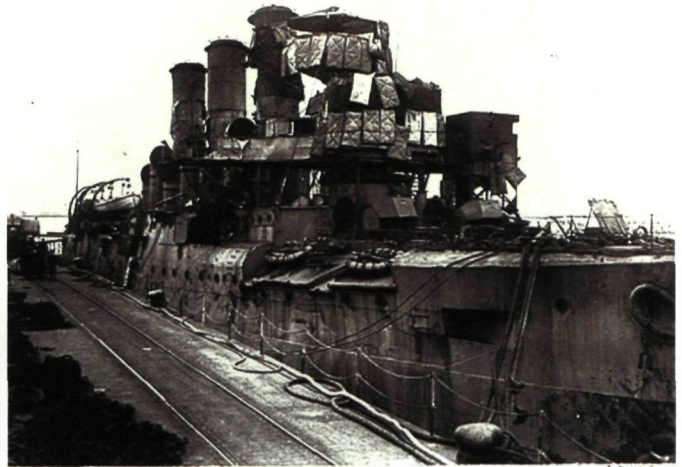
Terugtocht

Het viaduct was ontploft, de blokschepen waren tot zinken gebracht, het werd tijd om de terugtocht te organiseren. Een moeilijke klus, want de stormtroepen bevonden zich nog steeds op de pier. De mannen moesten het open terrein in korte, snelle stormlopen oversteken, om dan zichzelf en gewonde kameraden met touwen en stormladders op te hijsen naar de top van de muur. Van dit punt uit bereikten ze de loopplanken

Een Duitse U-boot vaart via het kanaal naar de haven van Oostende. (Foto collectie Daniël Eyland)

H.M.S. Vindictive, at Dover, -from Zeebrugge.

De Vindictive keerde fel gehavend terug van de raid op Zeebrugge.

en strompelden dan over de smalle loopplanken recht in de ouwe, trouwe *Vindictive*.

Kon de raid al dan niet een succes genoemd worden? Ja en neen. Een onderschept Duits radiogram meldde dat de toegang tot het Zeebrugge-kanaal bij eb geblokkeerd was en bij vloed belemmerd werd. Het radiogram beval de U-boten alternatieve havens te gebruiken. Maar Zeebrugge was slechts één doelwit van de raid geweest. Ook de havenmond van Oostende was die nacht door de Britten gevisieerd geworden. De poging om ook het kanaal Brugge-Oostende onbruikbaar te maken door er de monding van te blokkeren was echter mislukt. De legerleiding was dus niet tevreden over het resultaat omdat de toegang via Oostende tot de duikboot-basis niet kon vernietigd worden. De actie zou dan ook nog een flinke staart krijgen,

Oostende

De *Vindictive* had al aan de operatie in Zeebrugge deelgenomen en was daar fel gehavend uit de strijd gekomen. Bij de nieuwe poging om ook de kanaalmonding in Oostende af te sluiten zou het vaartuig toch weer ingezet worden, maar nu niet meer als aanvoerschip van

Britse troepen, maar als blokschip, bestemd om in de Oostendse havenmonding tot zinken gebracht te worden. Op 9 mei 1918 was het weer ideaal voor de aanval. De zee was kalm, de hemel helder, de barometer standvastig en de wind woei naar het land toe, ideaal voor het gebruik van rookmachines die de Duitse verdediging het zicht zouden moeten belemmeren.

Om elf uur 's avonds stak het 32ste eskader torpedojagers in zee, vergezeld van motorsloepen. Ook de monitorschepen *Prince Eugene*, *Sir John Moore* en de *M27* voeren uit. Een half uur na de torpedojagers begonnen ook twee blokschepen (*Vindictive* en *Sappho*) aan wat hun laatste reis zou worden, tezamen met de torpedojager *Faulkner* (die een voor de operatie belangrijke boei zou uitzetten) en een waaier van kleinere vaartuigen (CMB's). De *Sappho* kreeg onderweg echter met pech af te rekenen, zodat uiteindelijk alleen de *Vindictive* als blokschip gebruikt zou kunnen worden... gesteld dat de Britten tot in de Oostendse havenmonding zouden geraken.

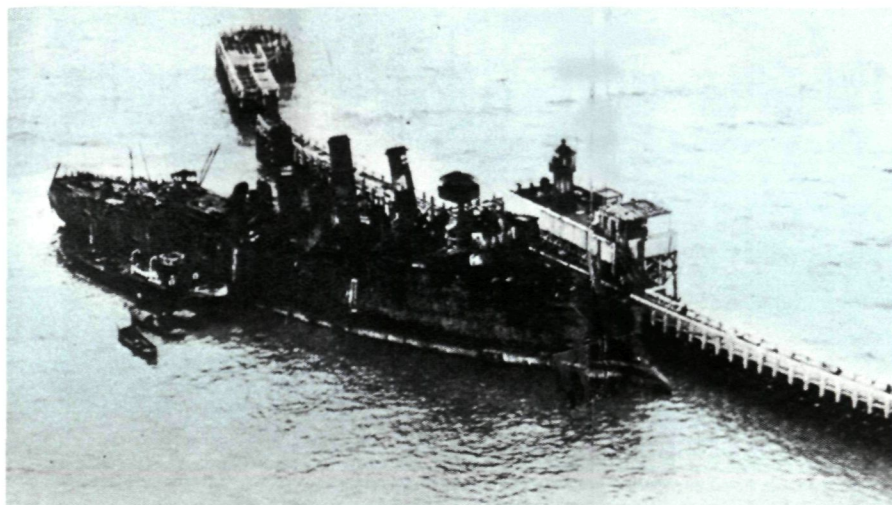
Het was vijftientig over één toen de *Faulkner* op 7,2 kilometer ten noordwesten van de monding van het Oostendekanaal een fosforlichtboei uitzette.

De finale was onherroepelijk begonnen. De schepen werden zorgvuldig verduisterd. De Britse aanvallers begonnen een

rookgordijn te ontplooiën dat samen met de mist elk visueel contact onmogelijk maakte. Vanuit Duinkerke beschoten kanonnen de Duitse kustverdediging, de monitorschepen lieten zich evenmin onbetuigd en *Handley-Page* bommenwerkers maakten de bommenregen over de kust compleet. Om twee uur, toen de *Vindictive* bijna ter bestemming was begonnen de torpedojagers lichtgranaten over de kanaalmonding te schieten om het schip de weg te tonen. Tegelijk beantwoordden de Duitsers het vuur. In al dat geweld slaagden de Britten erin de *Vindictive* tot in de vaargeul te brengen en het schip begon de nodige manoeuvres uit te voeren om zich dwars over het scheepvaartkanaal te leggen. Daar zou men uiteindelijk met springladingen de bodem uit het schip schieten. De intussen opgekomen mist veranderde alles. Dertien minuten nadat het de Stroombankboei was gepasseerd stoomde het schip naar het westen, evenwijdig met de kust om de onzichtbare haveningang te zoeken. Toen ze, die niet konden vinden werd het bevel tot koersverandering gegeven en begon men in Oostelijke richting te varen. Om 2 uur werd het schip weer naar het westen gedraaid.

De havenmond zagen ze toen aan boord nog niet, maar het schip bevond zich nu wel in het centrum van het spervuur.

De Vindictive geraakte in Oostende wel in de havenmond. Het schip ramde het oosterstaketsel, zonk daar ter plekke, maar kon de doorgang in de haven niet belemmeren.

Hoe dicht de Vindictive het kanaal naderde, des te beter kon de kustafweer op het doel gericht worden.

De Vindictive stoomde uiteindelijk toch de havenmond in, maar het gehavende vaartuig bleek veel te dicht bij de westelijke pier te varen. Het schip moest eerst weer naar het midden geraken om er in een versperringpositie gelegd te worden.

In het gevecht was de kapitein inmiddels gedood en ook de navigatie-officier was gekwetst geraakt. De fel beschadigde Vindictive eindigde de dolle vaart door tegen de oostelijke pier aan de grond te lopen. De luitenant die nu het bevel voerde gaf bevel het schip te verlaten en de springladingen werden ontstoken. De Vindictive zonk, maar niet op de plaats waar de Britten het gewild hadden. Het schip ging een heel eind van het hoofdkanaal op de bodem liggen en de havenmond was nog altijd bruikbaar voor de Duitse U-boten.

Resultaat

Bij de twee operaties waren aan Britse zijde alleen al meer dan 200 mensen gesneuveld. De tweede poging om

Oostende te blokkeren was weer op een fiasco uitgelopen. Dus broedden de Britten op een plan om voor een derde keer een poging te ondernemen.

Die poging kwam er uiteindelijk niet omdat de Duitsers inmiddels ook alweer de Zeebrugse vaargeul vrijgemaakt hadden. Al dat geweld had bijgevolg maar tot povere resultaten geleid. Een en ander belette niet dat de Vindictive een begrip werd dat tot vandaag stand houdt. Het schip leeft niet alleen voort in de Oostendse Vindictivelaan, de boeg van het schip wordt er tot op heden bewaard als monument, een toeristische trekpleister die inmiddels op de Oostendse Oosteroever terechtgekomen is en die ons herinnert aan een vreselijk gevecht, een drieste poging om zowel Oostende als Zeebrugge voor de gevreesde Duitse duikboten onbruikbaar te maken.

Flor Vandekerckhove

'Zeebrugge and Ostend 1918' verscheen in 1974 in de reeks 'Ballantine's History of the Violent Century' onder redactie van Barrie Pitt. In 1979 verscheen bij de Standaard Uitgeverij een vertaling in de reeks 'Geschiedenis van onze woelige eeuw'.

De graven van de zeven bemanningsleden van de Vindictive, die bij de raid op Oostende omkwamen.

VLOOT, reder van de overheid,
stelt in Oostende een driehonderdtal collega's te werk

via www.welkombijvloot.be

kun je solliciteren:
(jobs - vacatures)

en op de hoogte blijven van onze nieuwbouw:
(projecten - nieuwbouw)

Slechts de helft van de Belgische visvangst in Belgisch deel Noordzee wordt gerapporteerd

Voor het eerst is een reconstructie gemaakt van de totale visvangst door Belgische vissers op historische visgronden en in het Belgisch deel van de Noordzee. Dat gebeurde in het kader van het doctoraatsonderzoek van Ann-Katrien Lescauwae, dat begin juli 2013 werd verdedigd aan de Universiteit Gent. Daaruit blijkt dat over de volledige bestudeerde periode 1929-2010 de totale vangst (dus geregistreerde aanlandingen plus ongerapporteerde vangsten door o.a. recreatieve visserij en discards) 42% hoger liggen dan wat officieel wordt aan land gebracht. Na 2000 vormt het niet-gerapporteerde deel van de vangst in het Belgisch deel van de Noordzee zelfs 50%. Deze nieuwe resultaten tonen duidelijk het belang aan van dit soort reconstructies in het verkrijgen van een totaalbeeld, zegt het VLIZ. Enkel zo kan immers een goed onderbouwde inschatting worden gemaakt van de impact van de visserij op de visgronden.

Oosteroever Oostende wil vismijngebouw behouden

De vzw Oosteroever zegt onophoudelijk te blijven pleiten voor het behoud van de visserij met zijn lokale tewerkstelling op de Oosteroever van de Oostendse haven. Daarom stelt ze voor het bestaande vismijngebouw te beschermen. De vereniging wijst erop dat de Vlaamse Visveiling stelt dat het schiereiland (waarop de bestaande vismijn gesitueerd is) te nauw is om een nieuw te bouwen vismijn winstgevend uit te baten. De vereniging meent dan ook dat het bestaande vismijngebouw door zijn bijzondere architectuur een attractiepool moet blijven, aldus de vzw Oosteroever. De Vlaamse Visveiling is een andere mening toegedaan. De Vlaamse Visveiling geeft aan dat het contractuele verplichtingen heeft ten opzichte van de Vlaamse overheid en stad Oostende om de nieuwbouw te realiseren. Zo berichtten verschillende media, waarna volgende merkwaardige zin volgde: *'De acties die gevoerd worden door diverse partijen om het project te boycotten, kunnen leiden tot vertragingen en boetes. Deze zullen ten laste gelegd*

worden van die partijen.' Het bericht deelt evenwel niet mee over welke acties en welke partijen het zou gaan.

Kris Peeters: Nieuwe vismijn komt er wel

De Oostendse volksvertegenwoordiger Bart Tommelein is het niet eens met de vzw Oosteroever die het huidige vismijngebouw beschermd wenst te zien. Dit zou volgens Tommelein een hypotheek leggen op de kansen van een leefbare visserij in Oostende: *'Een project voor een nieuwe infrastructuur die voldoet aan de nodige vereisten is echt noodzakelijk, willen we de toekomst voor de sector veiligstellen.'* Hij stelde er een vraag over aan minister-president Kris Peeters. Die antwoordde onomwonden: *'Er is geen enkele reden om eraan te twijfelen dat de nieuwe visveiling er komt in Oostende.'*

Tommelein is blij met het antwoord: *'In het verleden werd ervoor gekozen om de veilingactiviteiten in ons land voor ongeveer 45% in Oostende te laten plaatsvinden. De infrastructuur van het oude mijngebouw voldoet niet meer aan de hedendaagse verwachtingen. Een nieuwe moderne vismijn is van groot belang voor een duurzame visserijsector. Ik ben dan ook tevreden dat de minister-president wil blijven inzetten op de ondersteuning van de Vlaamse visserij, de sector zal begeleiden bij de implementatie van nieuwe technieken en dat de engagementen met betrekking tot een nieuwe vismijn behouden blijven.'* Herinneren we eraan dat de Vlaamse Visveiling eind augustus stelde dat ze alleen maar van plan waren een nieuwe veiling te bouwen als de Vlaamse visserij nog een toekomst heeft.

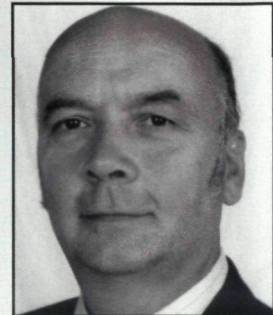
Sportvisserij en Marien Ruimtelijk Plan

Het Marien Ruimtelijk Plan zal, eenmaal goedgekeurd, bepalen wat al dan niet kan op en in de Noordzee. Het stadsbestuur van Nieuwpoort vraagt onder meer om de exclusieve zone voor de kustvisserij uit te breiden van 3 mijl tot minstens 4,5 mijl. Nieuwpoort wil ook duidelijkheid over de strand- en recreatieve visserij. *'Het plan houdt volgens ons gevaren in voor de kleinschalige visserij',* zegt de Nieuwpoortse schepen Kris Vandecasteele. Federaal minister van de Noordzee Johan Vande Lanotte reageert scherp. *'Tijdens het ontwerpen van het plan hebben we met alle betrokkenen overlegd. We hebben er duidelijk voor gekozen om*

**ZEEVISSERS - VISBEWERKERS
- HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN
WENDT U TOT DE**

Zeemansbond A.B.V.V.

Ivan Victor
Federaal secretaris
zeeverij
Jules Pourquaetstraat 27
Oostende
Tel.: 059 55 60 85
Fax: 059 70 51 33
E-mail:
Ivan.Victor@btb-abvv.be

R. Vermote:
gewestelijk secretaris
0476 23 40 28
Heiststraat 3
Zeebrugge
Tel.: 050/54 47 15
Fax: 050/54 42 53
E-mail:
renaud.vermote@btb-abvv.

een voorstel uit te werken samen met de visserijsector en de voogdijminister voor visserij, Kris Peeters. In vier zones komen er visserijbeperkingen om de bodem te beschermen, maar dat vertegenwoordigt slechts een heel klein percentage van onze Noordzee.'
'Ook wat de recreatieve en sportvisserij betreft, is het Marien Ruimtelijk Plan meer dan duidelijk', vindt Vande Lanotte. *'De sportvisserij mag blijven, maar het recreatief vissen dat de bodem beroert, kan niet in Natura 2000 gebied. Als we een aantal maatregelen nemen voor de commerciële visserij, vind ik het logisch om dat zeker ook te doen voor sportvisserij, en hierin zelfs wat verder te gaan.'*

Uit de bibliotheek van Neptunus (26)

U aangeboden door Peter Holvoet-Hanssen

50 000 jaar geleden staken de Yolngu, Koories, Mutijulu, Gagudju, Tiwis en Pitjantjatjaras – zeg maar Aborigines – vanuit Zuidoost-Azië over naar het huidige Australië.

Deze mensen met een zo rijke 'droomtijd'-cultuur hebben het nog steeds bijzonder moeilijk in deze verschroeiende kaalslagtijden te midden van uraniumontginning / nietsontziend winstbejag. Ter hunner ere dit gedicht van liefde en schepping, door uw bibliothecaris zelf geschreven.

Oceania

mijn witte bloem die boven stengels zweeft
ik schilder je zoals je leeft van lucht
zoals je spiegelbeeld in water zont
doorheen de steen het land dat uit je rijst
zoetwatergraten dingo kangoeroe
onder het luifelbed van Kakadu

wie stal het zand uit onze sporen – blank
de zeilen bol van eigenwaan en macht
de krokodil onder de poort het kwaad
de man die op ons schoot als op een hond

ik zag de slang die langs rivieren muist
terwijl de regen vis bevrijdt en ruist
de vogelkop ontworpen door de reus
de wolkenwachter in het roestig rood
verscheurd – ik zet je botjes in elkaar
de lichtflitsman wijst je terug de weg

ik wek je in de moeder die je baart
je strekt je uit groeit tot een eiland zacht
je ogen glanzend als een maanzeemeer
brom brom klein lichaam in de aardeborst

Peter Holvoet-Hanssen

Papier Maché Jo Clauwaert

Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling

SVDO vzw
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 26
Fax: 059 50 96 64
info@sdvo.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

HETZEEVISSERSFONDS
fonds voor bestaanszekerheid

Zeevisserfonds
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 55
Fax: 059 50 95 25
info@zeevisserfonds.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

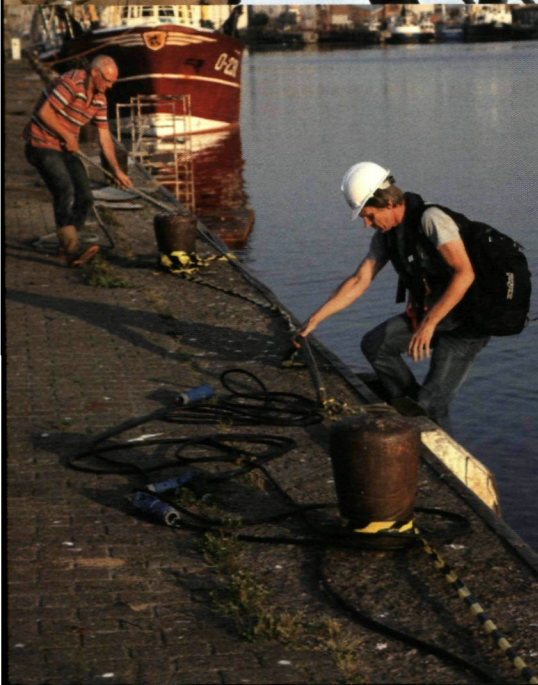
Het leven zoals het is:

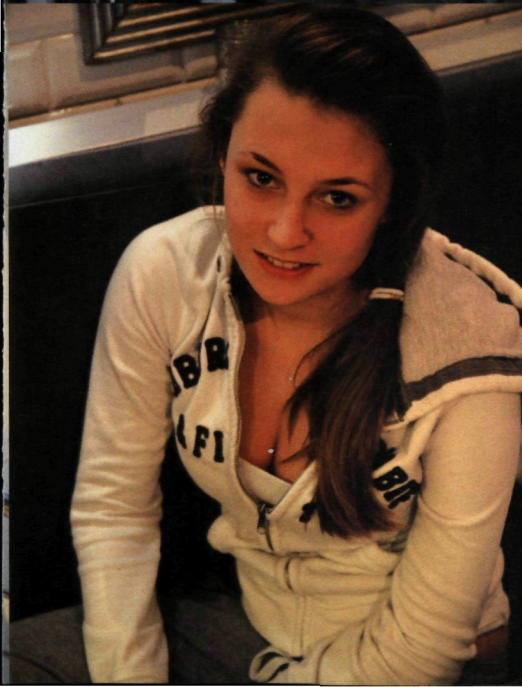
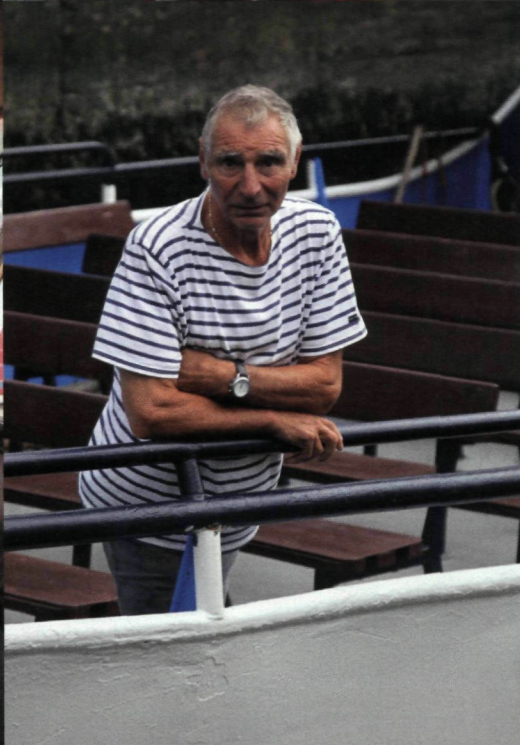
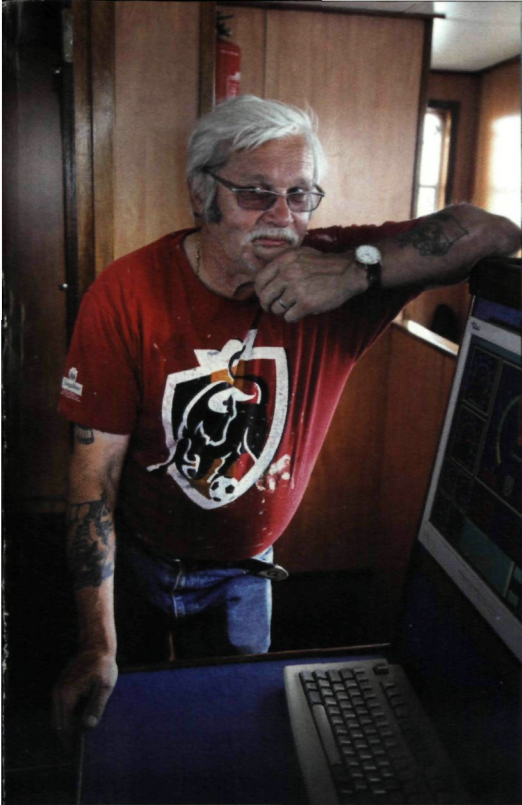

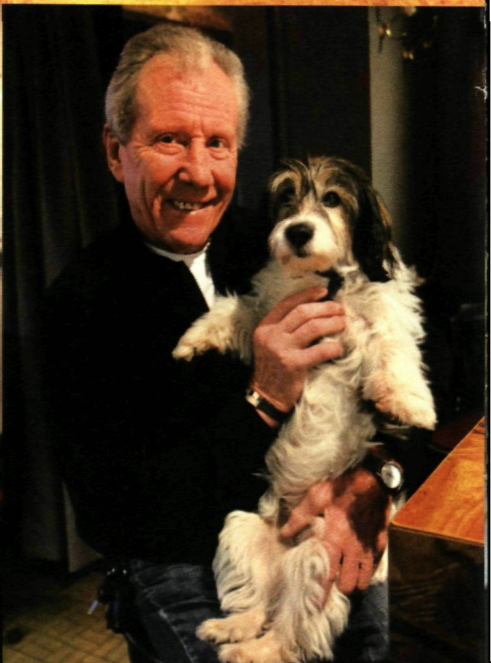
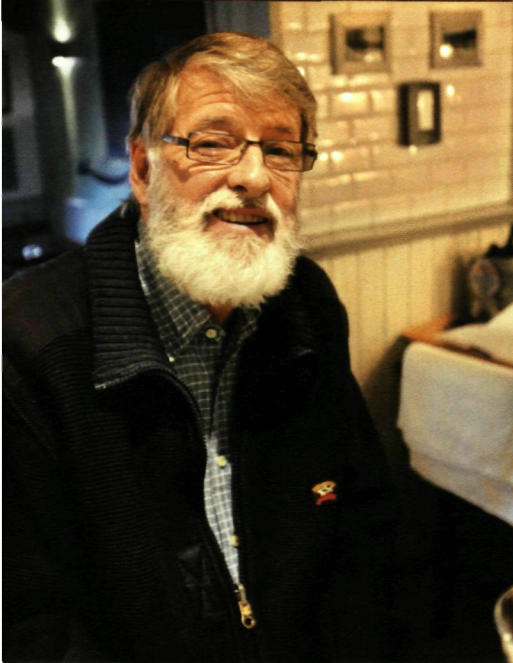
Mensen op en rond de H. Baelaskaai

Foto's © Jo Clauwaert

Drank en dichters ter zeevisserij

Op zoek naar de dichtende visser Barre

In het septembernummer 2011 van HVB maakten we kennis met de poëzie van de dichtende visser Barre. We weten al dat hij naar eigen zeggen zeeroversbloed door zijn aderen voelde stromen, dat hij hoog opliep met de Rode Vloot, dat hij tot zijn dertiende school liep, dat hij een West-Vlaming was en een Oostendse visser.

We weten dat doordat Raymond Herreman, als bezieler van de volkskunst, het ons in een klein boekje, 'Arbeiders dichten' (1937), vertelt.

Barre had hier zijn vrienden: den Blekken, Excelsior en Spiegelberd. Met die laatste had Barre op hetzelfde schip gewerkt. Van zijn makker 'den Blekken' was sprake in een gedicht waarvan de eerst regel luidt: 'Gij zoudt dan groote laber' Dat ook Excelsior een goede vriend was van Barre is zeker, want hij schrijft:

Ik wou dat ik bij Barre zat,
Dobberend op het zilte nat...

Barre is natuurlijk een prachtige naam. Wie ooit de Noorse trilogie 'Het Geslacht Bjørndal' las, kent majoor Barre die zoveel hield van brandewijn.

Moeder en zoon, dankbaar thema voor een dichter. Een zoon die zee kiest, wegtrekt, het huis verlaat, zij het nu uit avontuur, om te reizen, te vechten of om zijn brood te verdienen, er is altijd een moeder die achterblijft. Freddy Quinn, die zoveel verhalende zeemansliederen zong, wist die gevoelige snaar te raken met zijn schlagers 'Junge komm bald wieder' en 'Heimatlos'.

Het verlangen of sterker nog, de Sehnsucht, dat *vurige* verlangen, is een diepmenselijke gevoel - en wie dagen, weken, maanden ver van huis is, snakt wel eens naar de stad waar hij geboren is, de geraniums en viooltjes op de vensterbank en de zorgeloze jaren in familieverband. 'Van een moeder genees je nooit', schreef Hugo Claus, een moeder blijft bezeten van haar bloed. Ze kan niet anders dan haar zoon loslaten, maar blijft hem koesteren, bemoederen, liefhebben, zoals alleen een moeder een kind kan liefhebben. Anders dan een vrouw haar man. De Oostendse visser Barre uit de jaren dertig van de vorige eeuw, gaf zich zelf de mooie titel 'zeeman van de Roode Vloot'. Hij was een visser met grote belangstelling voor reizen, wetenschappen en techniek. Wanneer hij zich miskend voelde en gekwetst, werd hij k opstandig en begon... te rijmen. Maar vooral wanneer anderen onrecht werd aangedaan werd schoot hij in zijn wiek. Eens de woeste bui overgewaaid was, waren ook de woorden weg en zette hij geen pen meer op papier. Hij was hij niet gauw uit zijn lood geslagen en hij was bijzonder strijdvaardig, vaak heel humoristisch ook. Hij springt in de bres voor zijn volk, de vissers, met humor als 't kan, scherp en venijnig als 't moet!

Het gedicht 'Vissers' eindigt dan ook niet vrolijk, maar ronduit wrang.

VISSERS

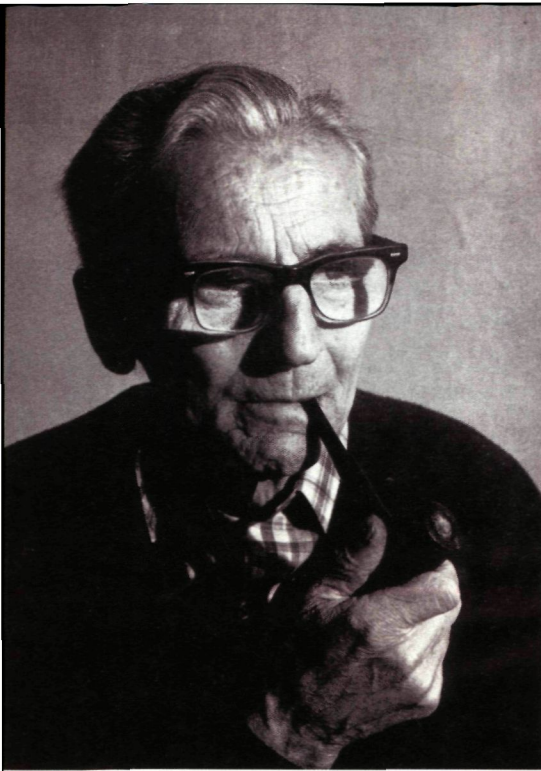
Ik zie een volk. O neen, een heldenschare,
met stoer gelaat en ruwe werkershand,
dat rusteloos zwoegt, dat nooit zijn krachten spaarde
en armoe lijdt hier aan het Vlaamse strand.
Het gaat op zee zijn moeilijk leven zoeken,
en keert na zware taak nog vrolijk weer.
Hun taaien moet beschrijft men niet in boeken
en ook de zee niet als een veld van eer.
Dat eindloos veld, waar rampen om u zweven,
waar heldenmoed en vlijt niet wordt beloond,
waar menig man verminkt wordt of gaat sneven,
aan hun gedachtenis geen hulde wordt betoond.
Waar met een vloek op 't arme slavenleven
men ver van huis zinkt in het zilte graf,
blijft voor de vrouw het hopeloze streven,
wijl men voor 't kroost niets dan een aalmoes gaf.
Zij slooft zich af en de armoe wordt verzwegen,
voor 't eerst verzacht wanneer een zoon is groot.
Dan heeft de zee een zwoeger meer gekregen,
wien 't zelfde zwoegen wacht en zelfde dood.

Ontroerend en zeker niet sentimenteel is het gedicht met als titel 'Haar zoon'. Voor de vrouw is de echtgenoot in wezen een vreemde met wie ze trouwde. Natuurlijk houdt ze van hem, is ze bekommerd wanneer hij de storm trotseert. Maar wanneer haar zoon op zee is, dan maakt zij zich veel meer zorgen, lijkt de angst en onrust groter. Voor de vrouw is de zoon immers haar eigen bloed, maar breng dat maar eens aan het verstand van je echtgenoot!

HAAR ZOON

Terwijl de storm was aan het razen
zat ik heel genoeglijk thuis
kringen uit mijn pijp te blazen.
't Was gewis op zee niet pluus.
Vrouw kwam mijn genot bederven
met haar zorgen om haar zoon,
"Ach, waar zou mijn jongen zwerven?"
zucht zij op bedroefde toon.
"Wel, voor hem moet gij niet vrezen,
hij vaart op een flinke boot.
Moest ik in zijn plaats nu wezen,
ware uw onrust even groot?"
"Wat gij vraagt!", zegde mijn Mietje,
"gij spreekt zonder denken, Jan,
voor wij trouwden was 'k uw liefje,
gij van mij een vreemde man;
maar mijn zoon is van mijzelfve.
Hoe zo'n vent dwaas praten kan."

Johan Corveleijn • Oostende

De tijd van Gustaaf Sorel Heel de wereld is Parijs

welk?) dat mij ooit (maar wanneer?) door een kunstenaar (maar door wie?) aangereikt was. In afwachting dat het me zou invallen, liep ik nogmaals doorheen de tentoonstelling die een veelzijdig overzicht bood; niet alleen het mondaine, maar ook de wereld van de arbeid, niet alleen het mooie weer, maar ook het desolate, niet alleen de BCBG (bon chic bon genre), maar ook jan en alleman... Toch bleef ik iets missen, ook toen ik alweer op weg naar huis was. De kwestie nestelde zich in mijn geest zoals een liedje dat doet; willens nillens dringt het zich aan je op, te pas en te onpas loop je het te neuriën, je slaagt er niet in het te bannen, ten lange leste word je er hoorndol van. Ik besloot dus wijselijk om er korte metten mee te maken, ik keerde op mijn stappen terug en schafte me de catalogus aan. Thuis bladerde ik in de doorwrochte tekst van Tricot en stootte daarbij op een passage waarin een aantal Oostendse kunstenaars uit het midden van de vorige eeuw vermeld worden: *'Een bevestigde plek waar ze elkaar konden vinden was de kunstenaarskroeg La Chèvre folle, gelegen aan de oude toren van de in 1896 afgebrande Sint-Pieterskerk, gekend onder de naam "Peperbusse". Daar vonden elkaar o.a. Maurice Boel, Charly Drybergh, Lucien Guinotte, Etienne Elias, Jean Milo, Gerard Holmes, Gustaaf Sorel (...).'* De passage opent een deurtje naar een

verre uithoek in mijn geheugen. Nu begin ik te zien wat ik in die mooie tentoonstelling gemist heb. De herinneringen leiden me nu met vaste hand naar de Paulusstraat, en in die straat naar een sjofele galerie, het winkeltje van Louis die er in de jaren zeventig het werk van zijn vader verkoopt, schilderijen van Gustaaf Sorel. Ik herinner me de schilderijtjes die daar in de etalage stonden. Ze maakten grote indruk op me omdat ze getransponeerde, maar toch herkenbare beelden toonden van de straat waarin de galerie lag. Het kon haast niet anders: daar had Gustaaf Sorel (1905-1981) ook gewoond. (Dat was inderdaad ei zo na het geval, het galerietje had als huisnummer 61, de schilder had in 't huis nummer 59 gewoond. Ook om de hoek, in de Kerkstraat, heeft Sorel gewoond, zo getuigt een tekst die daar op de gevel van het huis met het nummer 46 aangebracht werd. (Zie ook kaderstukje) De schilder haalde er zijn inspiratie uit de buurt, die straten, de huizen en de mensen die er woonden. De kunstenaar, niet toevallig een autodidact, leefde daar zelf ook te midden van zijn volk dat Michel de Ghelderode omschreef als *la curieuse tribu des gens de mer*. In de jaren zeventig, toen ik voor die etalage stond, bood de Paulusstraat een desolate aanblik; een nauwe straat waarin burens niet erg veel belang aan privacy en etiquette mochten hechten.

De mooie zomer van 2013 leverde in Oostende ook een mooie tentoonstelling op. In de Venetiaanse gaanderijen toonde curator Xavier Tricot ons een chronologisch overzicht van *Oostende in de internationale kunst*. We zagen er schilderijen van Ensor, Spilliaert, Permeke en De Clerck. En daarenboven ook van Turner, Heckel, Pignon, Gestel, Nussbaum en Campendonck, Kounellis, Raveel en De Cordier. Video's, foto's en films waren er van Dujourie, Antony en Storck. Het was een beklijvende tentoonstelling. Tegelijk ervoer ik er een tekort, maar dan een van het soort waar je niet meteen de vinger op kunt leggen. Ik miste een voor mij determinerend beeld (maar

Een getuigenis

Schipper op rust Eddy Serie heeft de schilder Gustaaf Sorel gekend, want het vissersgezin Serie woonde vanaf 1946 in de St.-Pieterstraat nr 1. Eddy wees er ons op dat Sorel ook in de Kerkstraat gewoond heeft: *'Sorel woonde met zijn gezin enkele huizen ver naast de hoek Paulus- en de Kerkstraat, aan de oostkant. Hij woonde daar met zijn echtgenote, een zeer eenvoudig volksmensje dat heel de buurt kende en die vriendelijk tegen iedereen praatte. Sorel zelf was eerder teruggetrokken, een mens die zelden naar andere mensen omkeek.'* In de Sint-Paulusstraat is er niets meer dat ons aan het verblijf van Gustaaf Sorel herinnert, maar in de Kerkstraat werd op het huis nr 46 een herinneringsplaat aangebracht (foto links).

Peperbusse

Je zag dat ook in het werk van Sorel, dat in die etalage stond, waarop nogal wat vensters te zien waren die me een ongegeneerde, voyeuristische, maar uiteraard gefantaseerde blik in het leven van de buurtbewoners toonden. Kunscriticus Jan Vercammen zag dat ook: 'Vensters en deuren krijgen bij Gustaaf Sorel een overwegend picturale betekenis. Zijn huizen zijn overvloedig bewoond: het zijn huizen van mensen die trachten te leven of zich laten leven of geleefd worden, die het leven willen leiden of het ondergaan (...) Vaak zijn deuren en vensters schilderijen op

Paulusstraat

zichzelf en soms krijgen ze het uitzicht van een affiche, waaruit heel wat af te lezen valt voor wie lijnen en kleuren lezen kan.' De volkskundige auteur Omer Vilain heeft over die straat geschreven: 'De Sint-Paulusstraat, in de volksmond kortweg de Paulusstraat genoemd, is volgens mij nog één van de laatste echte Oostendse straten. Ieder maal als ik door die straat wandel, valt het mij op dat er in die straat in de laatste vijftig jaar nog zoveel niet veranderd kan zijn. Het is een straat, op sommige plaatsen zo smal, dat men zeker gemakkelijk van de ene woning naar de andere kan binnenkijken en aldus het wel en wee van zijn overbuur kan meemaken zonder dat men het eigenlijk opzettelijk wil. Daar ziet men nog vensters die opengetrokken worden om tot de melkboer te roepen dat het "voor vandaag niet is". Een echte volksstraat met weinig geschiedenis, en toch... Wie jaren in deze straat woonde was kunstschilder Gustaaf Sorel. (...) Het is één en al deze oude volksstraat dat uit tientallen van zijn schilderijen met duistere kleuren tot de verbeelding spreekt. Sorel is zeker steeds door de Sint-Paulusstraat geobsedeerd geweest en hij is dat gevoel als kunstenaar nooit ontrouw willen worden.'

Maar wat had ik in de Venetiaanse gaanderijen dan eigenlijk als een gemis gevoeld? Waren er in die mooie zomertentoonstelling geen schilderijen van straten te zien? Werden er op die doeken geen vissers en vissersvrouwen getoond? Selecteerde de curator geen beelden van bedrijvigheid op de scheepswerven, de dokken en in de haven? Toch wel, dat alles was daar wel degelijk present. Wat ik als een gemis gevoeld had, oversteeg de tentoonstelling. In de Venetiaanse gaanderijen miste ik geen schilderij, maar wel een tijdsgeest. Die bestaat nu niet meer, maar die had ik wel ervaren toen ik in de jaren zeventig voor de etalage van dat galerietje stond. De ervaring zat diep opgeborgen in wat Freud misschien wel mijn onderbewuste zou noemen, maar inmiddels herinner ik me weer goed de tijd waarin een Oostendse kunstenaar, Gustaaf Sorel

Zelfportret

genaamd, organisch met zijn buurt verbonden bleef en toch universeel zinnol werk kon produceren; de tijd waarin een kunstenaar gewoon door zijn straat geïnspireerd werd, inspiratie die veertig jaar later nog altijd met verve op doek gezet werd.

Heel de wereld is Parijs! Kent u deze uitdrukking? Hij wordt gebruikt door mensen die menen dat je het niet al te ver moet zoeken, dat je eigen stek evenveel te bieden heeft als wat *the place to be* genoemd wordt, dat je zelf je eigen Parijs kunt maken. Gustaaf Sorel wist dat. 't Is trouwens van hem dat ik dat geleerd heb; jawel, in de jaren zeventig, kijkend door het raam van dat galerietje. En kijk mij hier nu zitten, in Bredene, in de wijk waar ik opgegroeid ben, kijkend door mijn eigen raam, schrijvend over mensen en dingen die me gemaakt hebben tot wat ik uiteindelijk geworden ben. En ook niet geworden ben natuurlijk.

Flor Vandekerckhove

Louis Sorel (redactie). *Gustaaf Sorel, Zijn werk, zijn leven*. 1978. Uitgegeven in eigen beheer. De citaten over Gustaaf Sorel komen uit dat boek.

Heel de wereld is Parijs. Wat is dat voor 'n uitdrukking?

Plezier maken kun je overal. Heel de wereld is Parijs. Ik dacht dat 't een algemeen verspreide uitdrukking was. Ik wilde weten of ik die uitdrukking ook algemener kan gebruiken, in de zin van: 'Al wat je elders gaat zoeken kun je ook thuis vinden'. Ik googelde de termen en vond... niets.

't Zal iets plaatselijks geweest, zijn, dacht ik vervolgens. Dat dacht ik tot ik het mijn vriendin vroeg. Zij had die term nooit eerder gehoord. De twijfel sloeg toe. Zou het iets zijn dat ik zelf bedacht had?

Ik ging te rade bij onze taalknobbels Chris W. en Antoine L. De eerste is een Oostendse en de tweede woont ver in 't binnenland. Beiden hadden de uitdrukking nooit eerder gehoord. Dus ging ik het vervolgens zo'n beetje iedereen vragen. En kijk, iemand wist me te vertellen dat ze het zestig jaar geleden in Stalhille al gehoord had. Ook haar echtgenoot beweert de uitdrukking te kennen. Ook hij kent die al vele tientallen jaren en hij heeft hem voor 't eerst in de (toen nog) stille Kempen gehoord. Robert D. vond mijn vraag belachelijk, want volgens hem kent iedereen die uitdrukking; een mening die door onze taalkundige Roland D. Bevestigd werd.

Inmiddels is het mij duidelijk geworden: iedereen die ouder is dan ik kent de uitdrukking, wie jonger is heeft er nog nooit van gehoord. Het is blijkbaar iets van oude mensen. Zou het daardoor komen dat je er niets over vindt op 't internet?

De Zwarte Graaf (deel II) : een historie in drie delen

In de burchtzaal staarde Phinaert naar de verspringende moerasschitteringen. Zijn kleverige haren hingen over zijn met bloed besmeurd onderkleed. Voorbijgebeurtenissen ontrolden in zijn geest hun beelden. Gisterenochtend was hij de pelgrimsstoet gevolgd tot aan de heuvel van de heilige kluizenaar. Aan de heuvelvoet bleef Phinaert stilstaan. In de bevroren dalweide kreeg hij Maya, een jong meisje, in het oog. Met beide handen hield ze een schapenmantel dicht. De blos op haar wangen kleurde haar aangezicht. De kunstige evenwijdigheid van haar neusvleugels verhitte Phinaerts brein. Zijn aandacht vernauwde naar de kinderlijke gratie waarmee ze huiswaarts wandelde. Phinaert volgde haar tot aan de boerderij waar ze binnenging.

Na de avondval keerde hij daarnaar weer. Hij zag hoe Maya zich in het kamerlicht ontkleedde. De Zwarte Graaf neuriede onder haar raam een minnemelodie waarvan het reinste hart breken moest. Ze keek naar het donker dat niets zien liet. Ze herkleedde zich, behing met de gekruisigde de hals, sloeg de schapenmantel om en blies het licht uit. Maya kwam naar buiten, terwijl Phinaert zich in de duisternis schuilhield. Ze volgde het lied dat hij al voortgaand luider zong. Hunkerend snelde Maya achter de onzichtbare zanger. Stuifsnieuw veegde over de vlakke. Sterrenlichtjes stippelden de hemel boven takkenrasters. Het zingen stopte. Stilte waarde. Verbaasd keek Maya in het rond. In een opstekende toortsgloed doemde de rijzige gestalte van de Zwarte Graaf op. Phinaert wierp zijn mantel af. Hij scheurde haar de kleding van het tot weerstand onwillig lichaam.

Haar neus puntte. Ze opende het lippenroos. Ze sloeg de ogen naar hem op. In de armen van Phinaert plooiden ze het frêle lijfje naar achteren. Haar neervallende haren ontblootten de broze oren. Hij rook het rood dat vlood uit de schede waarin zijn roede schoot. Zuchtend waadde de graaf in de grensstroom tussen leven en dood. Met één greep kneep hij haar handen op haar rug samen. Hij sabberde aan haar neus, nam hem tussen zijn tanden en klemde de kaken op elkaar. Hij loste Maya, die schuddend op haar rug viel. Phinaert scharrelde naar het stalen mes dat op de bodem blonk. Hij vlijmde in de open wonde totdat haar de beweging uitbleef. Terwijl hij op het lijk neerkeek, opende hij de neusgaten. De neus, neen, geen geuren zouden hem nog verstrooien in zijn speuren naar de Grote Adem.

Humains, avez-vous entendu? Il ose le redire avec cette plume qui tremble. Ainsi donc il est une puissance plus forte que la volonté! Malédiction!

Lautréamont

Schor schuurde het koord waarmee hij Maya aan een tak ophees. Snottersnikken stempelde de ochtendstilte. Een hoefslag dreunde op het verharde land waarover flets licht kroop. De neus van de knecht drupte toen zijn meester veeg ontaard het slot naar binnen stuikte, maar hij begreep het vage gelaat niet van de rondgraaierende gruwel.

Op een lenteavond werd in de koepelvormige buik van Onze Lieve Vrouw van Doornik de bisschop beëdigd. Hazelaarsvuren brandden op het plein voor de kathedraal met de vijf torens. Een menigte keek naar de naar buiten tredende bisschop. Afzijdig van op zijn hengst nam Phinaert waar hoe de gemijterde in een door een zesspan vertrokken koets het volk verliet. De reus ontrolde een zingen dat de massa kluisterde. Bekoord ook luisterde Maria, de veertienjarige dochter van de zeevaarder aan de Noordzee. Het licht van de vuurkorven bespeelde haar bruine haren. Een traan biggelden langs haar wangen om in het korfje van haar bovenlip te blijven hangen. Met de lome wreef van haar tong dreef ze de glimtraan in haar maagdenmond. Phinaerts lied deinde uit. Spoorslags stoof hij door de wijkende koppenzee. De knecht verstak zich voor zijn meester, nadat hij hem met de uitdrukking van een bezwaard gemoed binnen zag komen.

De ochtendzon ontsteeg de moerasnevel. Phinaert keek door een raam van de burchtzaal naar de zwevende moerasvogels. Te paard vertrok hij naar de kust. In de namiddag bereikte hij de rijzige woonst waarin Maria huisde. Tot aan de deemstering zwierf hij sporenzettend over het strand langs de schuimkoppende zee. Eindelijk begaf de ruiter zich naar het houten bouwsel. In de avondbruis hoorde Maria haar uitverkoren zanger zingen. Zonder bedenking wierp ze de berenmantel uit verre landen over haar slaapkleeft. Ze vergat de verwarde haren te kammen. Ze zocht de uitgang. Hooggezeten onder het sterrenvelours wachtte Phinaert op haar. Ze liep hem struikelend tegemoet. De Zwarte Graaf ving haar in zijn armen. Hij hees haar achterop de schuimbekkende hengst. Phinaert hield zijn vinger tegen haar mond. Hij wond

haar armen rond zijn middel. Ze draafden langs de scheve bomen die de weg naar de wouden wezen. De halve maan belichtte het Bos Zonder Genade. Het gravenlied weerklonk tussen de uitgebotte takken. De maan belichtte de kruidenlaag rond een groep mismaakte bomen. De Zwarte Graaf bracht de hengst tot staan. Hij steeg af, spreidde zijn mantel over het groen en droeg Maria naar de bemantelde grond. Hij ontdeed haar van de berenvacht.

Haar mondenloop verweekte zijn stramme hals. Haar ogenblauw lag verdoken achter gesloten luiken. Haar handen gleden langs zijn rug. Met haar oor streek ze zacht over zijn wang. De stroom die zijn golven geleidde, sproeide haar de rozige monding. Hij tastte in zijn laars. Met zijn tongpunt draaide hij de hare uit haar mond. Hij greep haar tong tussen duim en wijsvinger. Hij rukte en ontwortelde ze met één houw van een zilveren dolk. Maria's opengesperde blik verbijsterde. De Zwarte Graaf kringde met het scherp in haar gorgelend keelgat. Hij trok het lemmet omhoog. Hij slurpte het bloed uit de bloedbron. IJzer klingde rond zijn tong. Van het zadel snokte hij het koord, waarmee hij haar optrok aan een tand van de drietand boven een gespleten stam.

Zijn mondhoeven bibberden. De tong, neen, geen smaken zouden hem nog verstoren in zijn queeste naar de Geest van de eeuwige wederkeer. Kreunen kripte in de natte streek die zich ontvouwde zonder sterveling. De Zwarte Graaf joeg over de zuigende zompgrond, waarover de eerste zonnestralen schoven. De mond van de knecht kwijlde toen zijn heerser veeg ontaard het slot naar binnen beukte, maar hij begreep het vage gelaat niet van de rondgraiende gruwel.

De bewoners van het bekken van de Schelde schoolden tijdens zomerzonnende samen. De van vuren opstijgende rookpluimen vervluchtigden in het paarlemoer van het manerond. Een spreukenspreker hield de geheven handpalmen naar de maan en smeekte de maangoden om een vruchtbaar jaar. Door het niet-vatbare aangekeken, wendden de omstanders de hoofden. Het prevelen verstomde. De omtrek van de op zijn draver gezeten Zwarte Graaf trad voor het maanlicht. Zijn opklinkend gezang omspande de ruimte. De jongste dochter van het dorpschoofd, Isis, hield haar oude vader bij de arm. Haar opgebonden witte haren veredelden haar buitenwezen.

De blik van de Zwarte Graaf bleef doordringend haken in de naar hem opgerezen ogen.

Isis loste haar vaders arm om naar Phinaert te gaan. Verbaasd zag het volk dat de Zwarte Graaf haar achterop de hengst hielp. Verdwaasd hoorden de verzamelde lieden dat de verte stroomopwaarts het wegdreunen verzwond. In echoënde galop zetten ze hun weg voort. Schaduwstammen kruisten op het pad door het Bos Zonder Genade. Bomensilhouetten bogen over het gras waarop de Zwarte Graaf en Isis de voeten zetten. De maanbol rustte in de holte tussen twee takken die een olm als een

tweevork ten hemel strekte. Isis leunde tegen de ontschorste stam. De brons teelde de maagd tot een volleeerde min der wellust. Ze ontgespte het kleed. Ze schoof de zware mantel van de schouders van de Zwarte Graaf. Ze drukte hem tegen zich aan. Haar pupillenzwart verwijdde. Maneschijn verbleekte de huid van haar geglooiden dijen. Haar opgewonden haren versterkten het ongedekte van haar oren. Het hijgen van de Zwarte Graaf overstemde de eerste merelzang. Zijn duimen streelden haar oogschelpen. Een laatste zucht ontvlood haar. Een hartverscheurend krijten ontschoot haar. De Zwarte Graaf preste de duimen achter haar oogbollen. Ze zakte op de knieën. Donkerrode stromen gulpten uit haar gaten. Een bloeddorlopen oogbol staarde naar de Zwarte Graaf, die haar spartelend lichaam aan een vorktak optrok.

De Zwarte Graaf sloeg zijn handel gade. Het oog, neen, geen kijken zou hem nog belemmeren in het zien van het licht in de duisternis. Kijkers in traandruppelende dracht gluurden vanuit de schemer. De zon verrees. Phinaert gooide de poorten van de burcht open. Het oog van de knecht traande toen zijn godheid veeg ontaard het slot naar binnen beende, maar hij begreep het vage gelaat niet van de rondgraiende gruwel.

Het fort van de Gele Ridder verhoogde de top van de heuvel van Bergen. Ter gelegenheid van het huwelijk van zijn dochter, Osiris, had de Gele Ridder de Zwarte Graaf als zanger uitgenodigd. Met de meest meesterlijke gezangen wilde hij de kroon op de feestelijkheid zetten. Edelen zaten in de ridderzaal rond massieve tafels. De Gele Ridder klepperde met de pollen. De stilte der nieuwsgierigheid viel. Lijsterbesenhout knetterde in de haard, waarvoor de Zwarte Graaf opdook. Hij zong en bekeek Osiris' boven het tafelblad samengevouwen handen. Hij bezag haar hals en daarna de wangenkuiltjes in haar gebronsd gelaat. Zijn zang drenkte Osiris in het vergeten. De Zwarte Graaf maakte zich meester van haar verlangen. Het zingen verstilde in de schaduw van zijn voortgaan. Terwijl de feestgangers hem uitzinnig bejubelden, ontsnapte Osiris ongezien aan de slotzaal.

De Zwarte Graaf draafde met Osiris de heuvel af, het bevolkt slot in een bevreemdende stilte achterlatend. In het besterde ruim rustte de wieg van de halve maan. Eikels tokelden langs het bosspoor. Bladeren warrelden. Een mistgordijn hing tussen armoedige boomprofielen. De ruiter steeg van de hengst. Osiris zocht de bodem.

Alsof de Zwarte Graaf bedenktijd winnen wou, ontzadelde hij de telganger. De hengst schudde het bezwete kruis. De graaf keerde zich naar Osiris om. Hij merkte dat ze zich van de rijkelijke tooi ontdeed. Gedachteloos wierp hij de eigen bloetheid ten prooi. Nevelen omhulden hun omarmend naakt. Een donker vlekje verschoonde de huid van haar borst. Haar oorschelpen verbogen haar koperogend haar. De Zwarte Graaf priemde door het vlies dat hem van haar innerlijk scheidde. Zijn ruwe handen beroerden een borst. Hij klemde een tepel tussen de vingers en griste naar het gulden zwaard dat naast hem wachtte. Met de kling klievend ontroofde hij haar de borst. Osiris hapte naar lucht. Zinneloos grepen haar grabbelende handen. De Zwarte Graaf ontvelde haar, het zieltogen aanhorend. Lillend vlees bewoog in het blubberend bloed. De ontzinde gooide de degen terzijde. Een koude drilde zijn lichaam. Hij doopte het aangezicht in de lauwe plas. Met scheppende handen begoot hij met bloed de hoofdharen. Hij nam het zwaard opnieuw op. In een verloren es spietste hij onder een resterende tak het glibberig overblijfsel met de velloze kop. De huid, neen, geen omhulsel zou hem nog de altijd durende en de in alles zinderende wekvonk verhullen. Mistsluiers trilden; een fantoom kon haar rondgaan niet stillen. Het doolde rond het aas; machteloos het nakend lot te villen. Vertrekkende ganzen gakten over het woelend ochtendgrijs. De mantelsleep van de Zwarte Ridder klapperde. Het vel van de knecht verbleekte toen de heerser veeg ontaard het slot naar binnen troonde, maar hij begreep het vage gelaat niet van de rondgraiende gruwel.

Don Fabulist

www.donfabulist.be • foto's Jo Clauwaert

PROCOL HARUM EN 'THE WRECK OF THE HESPERUS'

Op derde langspeler 'A Salty Dog' van Procol Harum (zie vorige aflevering van het 'Anker') staat er, behalve het grootse titelnummer, nog een ander opmerkelijk 'zeemanslied', 'The Wreck Of The Hesperus', bijna aan het eind van de originele langspeler. Het is zeker niet de meest indrukwekkende song uit het bestaan van de groep, maar de sound, de dramatiek en, toegegeven, het bombast van menig oude PH song vind je erin weer. En de melodie is dan weer typisch **Matthew Fisher**, de toenmalige orgelist van PH, in die vroege dagen medebepalend voor de ontwikkeling van de band en tevens producer van de LP 'A Salty Dog'. De fan maalt er daarom ook niet om dat het betreffende nummer niet zo onvergetelijk is als pakweg 'A Whiter Shade Of Pale', 'Homburg', 'Conquistador' of 'Grand Hotel'. Maar om een gans andere reden is dit toch een zeer belangwekkende song.

'The Wreck Of The Hesperus' verwijst immers naar het gelijknamige lange gedicht uit 1840 van de Amerikaan **Henry Wadsworth Longfellow**. Hier is dat buiten literaire kringen niet zo erg gekend, maar in de Angelsaksische landen liet het verhaal diepe sporen na in het collectief bewustzijn, niet in het minst via de creativiteit van wie op de tekst voortbouwde... zoals PH's (toen nog schaduw)lid en vaste tekstschrijver **Keith Reid**. 'The Wreck Of The Hesperus' is in wezen een verhaal van overmoed. Het heeft alzo een groot **Titanic**-gehalte. Ondanks

de waarschuwing van een ervaren zeerot dat er een orkaan op komst is, besluit de kapitein van de **Hesperus** midden in de winter uit te varen. Hij neemt dan nog zijn mooie jonge dochter mee. Wanneer de storm losbreekt, besluit de kapitein haar aan de mast te binden zodat ze niet overboord geslagen wordt. De Hesperus kan de natuurelementen echter niet aan en gaat langzaam ten onder in de wieling. Het meisje roept haar vader aan, als ze de golven hoort te pletter slaan tegen de kust. Te laat.

Tevergeefs bidt ze tot Jezus om de golven te bedaren... Het schip loopt op **Norman's Woe**, een rotsklip 150 m buitengaats van Cape Ann in Gloucester, Massachusetts. De volgende morgen vindt een visser in de branding haar lichaam, nog steeds vastgebonden aan de mast. Longfellow eindigt zijn gedicht met een gebed, dat niemand nog dit lot zou ondergaan bij Norman's Woe. Men raadt al dat de dichter zijn inspiratie haalde uit de realiteit. Voor wie denkt dat stormen iets zijn van de laatste decennia: Longfellow dacht aan de legendarische *blizzard* van 6 januari 1839, die twaalf uur lang de noordoostelijke kust van Amerika teisterde en geselde. Twintig schepen gingen verloren met een verlies van veertig mensenlevens. Daaronder de **Favorite**, die, met verlies van zijn hele bemanning, op Norman's Woe te pletter sloeg en zonk. Er is het verhaal van een visser die daadwerkelijk het

BUDDY'S GOLD

**AANKOOP
Goud**

AALST

LOUIS D'HAESELEERSTRAAT 4
9300 AALST
0484 20 20 71
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

BRUGGE

DWEERSTRAAT 8
8000 BRUGGE
050 34 02 28
OPEN: MAAN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - EN FEESTDAGEN

OOSTENDE

VAN ISEGHEMLAAN 72
8400 OOSTENDE
059 50 67 29
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U30
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

LOKEREN

MARKT 63
9160 LOKEREN
0486 92 66 30
OPEN: DIN - VRIJ VAN 10U - 12U
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZAT - ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

GRATIS PRIJSOFFERTE

GOUD ♦ DIAMANT ♦ ZILVER

DIRECTE BETALING

ANTIEKE JUWELEN

BUDDYSGOLD@HOTMAIL.COM
WWW.BUDDYSGOLD.COM

aanspoelende lijk van een dame ontdekte, nog vastgesjord aan een mast. Dat is zo geschied en men heeft dit verbonden aan de Favorite, maar het schijnt niet vast te staan de twee met elkaar samenhangen. De dame kon met een ander, in de ramp gezonken schip meegekomen zijn...

Longfellow publiceerde *'The Wreck Of The Hesperus'* in het tijdschrift *New World* in 1840. Je leest meestal de datum 1842, maar dat is het jaartal waarop Longfellow zijn *'Ballads And Other Poems'* uitbracht. In zijn dagboek schrijft hij in december 1839 een en ander over het ontstaan van het gedicht. Het volgende is misschien een indianenverhaal, te 'mooi' om waar te zijn: Longfellow zou in januari 1840 op het punt gestaan hebben om per stoomboot van New York City naar Stonington, Connecticut, te varen. Hij zou echter met zijn uitgever al te lange gesprekken gevoerd hebben over zijn nieuwe gedicht, inderdaad *'The Wreck Of The Hesperus'*, waardoor hij letterlijk de boot miste. Dat was het snelle en moderne raderschip **Lexington**, dat onderweg... vuur vatte en zonk, waarbij 139 van de 143 opvarenden de dood vonden, een horrorverhaal op zich, en een ongelukkige samenloop van tegenvallers, de ramp met de Titanic waardig.

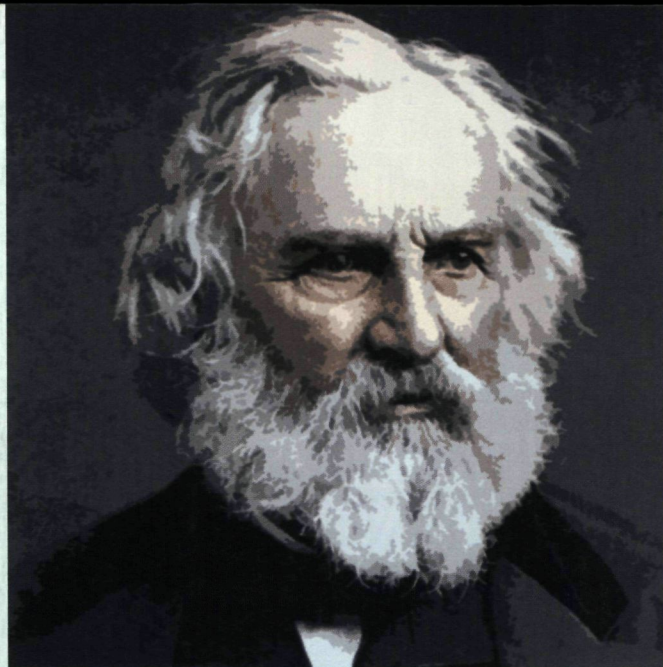
Dat het gedicht grote indruk gemaakt heeft, bewijzen de vele kunstwerken van allerlei aard, vermeldingen en verwijzingen: er is bij voorbeeld een film over gemaakt (1927), een tekenfilm

(1944, zoekterm *'Mighty Mouse'* voor interessante oude clips op YouTube); er zijn verwijzingen in (onder veel meer) *Mad Magazine*, de *Simpsons*, Popeye, Daffy Duck, tot zelfs in de razend populaire, spannende serie *'Homeland'* toe (seizoen 2, episode 6)! De uitdrukking *'to look like the wreck of the Hesperus'* was vooral halfweg vorige eeuw erg populair om iemand aan te duiden die er nogal verfromfaaid uitzag, of een kamer te beschrijven die serieus overhoop lag. De in 2001 overleden gitarist van **The Beatles**, **George Harrison** zette op zijn *'Cloud Nine'* (1987) ook al een *'Wreck Of The Hesperus'*. Het behoort echter niet tot de hits van deze plaat (wel het titelnummer, de Beatlesode *'When We Was Fab'* en vooral de wereldwijde nr. 1 hit *'Got My Mind Set On You'*)

En zelfs de onovertroffen **Marx Brothers** komen om de hoek piepen: in hun prent *'At The Circus'* zingt **Groucho Marx** (de ondeugende, superintelligente snor van het gezelschap) het immens grappige *'Lydia The Tattooed Lady'* (met een handvol schitterende rijmen!), lied dat hij de rest van zijn in alle opzichten komieke loopbaan meedroeg. We vermelden dit, niet omdat er ook in andere films gebruikte versies van bestaan (eentje zelfs door **Robbie Williams** gezongen), maar omdat onze held **Kermit de Kikker** (zang geleverd door de uitvinder der Muppets, **Jim Henson**) het lied vooral populair maakte via **The Muppet Show**, waar het in de tweede aflevering voorkwam. *'Lydia, Oh Lydia, that encyclopidia (!), / Oh Lydia The Queen of Tattoo. / On her back is The Battle of Waterloo. / Beside it 'The Wreck of the Hesperus' too. / And proudly above waves the red, white, and blue. / You can learn a lot from Lydia!'* Dat **Miss Piggy** jaloers was, zit er dik in (oepe, sorry, Piggy!)

De hele Hesperus affaire heeft een tegenhanger in de Franse geesteswereld. Kort nadat het Franse fregat **La Méduse** zonk

Henry Wadsworth Longfellow

buiten de westkust van Afrika, schilderde **Théodore Géricault** het grootse *'Le radeau de la Méduse'*. De meeste mensen aan boord vonden de dood. Een groot aantal probeerde zich te redden op een enorm vlot, dat *'La machine'* werd gedoopt. Als men hen vindt, dertien dagen later, zijn er nog een vijftiental in leven, van wie vijf zelfs nooit het vasteland halen. Over deze scheepsramp valt véél te vertellen, tot in de verhalen van **Asterix** toe (de piraten, weet u wel), maar we zijn nog op zoek naar muzikale aanknopingspunten!

Blijft er nog de song van Procol Harum: behalve de titel is er weinig of niets dat herinnert aan het gedicht. *'The Wreck Of The Hesperus'* beschrijft de doodstrijd van een schip en zijn bemanning. Het kan om het even welk vaartuig betreffen. Dat het aan het zinken is, staat vast: *'Make haste to your funeral' cries the Valkyrie... 'Here lies a coffin', cries the cemetery, it calls to me'* (*'Spoed je naar je begrafenis', krijst de Walkure... 'Hier ligt een lijkst', schreeuwt het kerkhof, het roept me aan'*) De Oudnoorse Walkuren zijn grimmige oorlogs- en doodsgodinnen, vergezeld van hellehonden. Ze begeleiden de moedigste gevallen krijgers van het slagveld naar het Walhalla. Ze zijn de boodschappers van oppergod **Odin** die hem terzijde zouden staan bij de **Ragnarök (Ragnarok)**, de godendeemstering. **Richard Wagner** hing er zijn opera *'Die Walküre'* aan op. Dat Walkuren later evolueerden naar beeldmooie dochters of dienstmaagden van Odin, speelt hier duidelijk geen rol.

'All hope forever lost' klinkt het in de vierde en laatste strofe.... Zoals op de Hesperus, de Favorite, La Méduse, de Lexington, de Titanic... De zee is soms een wrede moeder...

Antoine Légar

PARKETVANDENBERGHE

massief :
nieuw en renovatie

Grijspeerdstraat 52
8830 GITS
0485/760 764
info@parketvandenbergh.be

specialiteit :
renovatie oude **VISGRAAT**parketten
ook **VERSE VISgraat**

I ♥ PARKET

EEN VRIJHEIDSTRIJDER UIT BREDENE

We beleven merkwaardige tijden. De globalisering tast de bodem aan waarop onze sociale zekerheid (en de visprijs!) gebouwd werd, de klimaatopwarming bedreigt de grond waarop we onze huizen gebouwd hebben en de zee waarin de vissen zwemmen. En die bedreigingen nemen heel concrete vormen aan.

U zult bovenstaande zinnen wellicht beamen. Daarom is het vreemd dat het politieke discours niet echt daarover gaat. Dat wordt beheerst door volksgenoten die menen dat dit het geschikte moment is om de prangende kwestie van het confederalisme op de agenda te plaatsen.

We mogen dat wel kut vinden, maar er valt niet aan te ontsnappen. Het Vlaams-nationalisme heeft immers een doorbraak geforceerd. Overal zal uit hetzelfde vaatje getapt worden: anderstaligen zullen in 't gemeentehuis in 't beschaafd Meens aangesproken worden, om daarop toe te zien komen er schepenen van Vlaamse Zaken, leeuwen op straatnaamborden zullen ons klauwend de weg wijzen, standbeelden van Vlaamse helden moeten onze Vlaams-nationale trots aanzwengelen... Het doet me eraan denken dat ook mijn thuishaven Bredene een Vlaamse held heeft. Zegher Janszone is dan wel minder bekend dan Jacob Van Artevelde, Jan Breydel & Pieter De Coninck, maar toch. Hij heeft hier een monumentje.

De kerels in opstand

In 1323 kwamen de boeren uit de kuststreek in opstand tegen de buitensporige belastingen van de graaf. De opstandige Kerels van Vlaanderen plunderden kastelen en bestreden baljuws & belastingontvangers. Leaders waren o.a. Nicolaas Zannekin, Lambert Bonin, Hughe Blauwel zoon Beukels en de Bredense boer Zegher Janszone.

De opstand blijft niet tot de kust beperkt. Al van bij de start is er steun van het gemeen uit de steden. De doelstellingen veranderen ook tijdens de rebellie. In een eerste fase (1323-1324) richten de opstandelingen zich uitsluitend tegen corrupte ambtsdragers. In de tweede fase (vanaf 1325) wordt de

bevoorrechte stand als zodanig gevisieerd. Nu worden ook de graaf en de clerus doelwit van acties.

'Deze fase kunnen we een "sociale revolutie" noemen: het willen omverwerpen van de bestaande orde.'⁽¹⁾

Begin 1325 zwicht Gistel onder de druk van de troepen van Zegher Janszone. Dit is het startsein voor een optocht langs de kust. Hij

verovert Nieuwpoort, Veurne, St.-Winoksbergen, Duinkerke en Cassel.

De koning van Frankrijk probeert orde op zaken te stellen. In 1326 komt er een verdrag (de Vrede van Arques), maar de opstandelingen hebben daar geen oren naar. De laatste fase van de opstand wordt gekenmerkt door een verdere radicalisering: geen enkel wettig gezag wordt nog erkend.

Zegher komt terug

Uiteindelijk worden de opstandelingen in de Slag bij Cassel (1328) verslagen.

Zannekin sneuvelt en Janszone vlucht naar Zeeland. Hij wordt pas in februari 1329 gevat wanneer hij een nieuwe opstand probeert te ontketen. 'Zeger Janszone vluchtte naar Zeeland maar na Onze Vrouwe Lichtemisse kwam hij tot Oostende met wel 500 kloeke gasten en deden ze die van Bredene met hun zweren en die zulks niet zou doen en wilden ze dood smijten, zo komende naar Oudenburg.

De baljuw van Brugge dit horende, kwam daar naar toe om met hen af te rekenen en hij werd voor het klooster van St. Aernouts gevangen met zijn zoon en met 20 van zijn principaalste medepligtigen en dan zijn ze naar Brugge gebracht waar hij met gloeiende ijzers gestoken is geweest en is hij gesleept tot aan de galg. De andere zijn geradbraakt geweest en daarna onthoofd, de lichamen onder de oksels gebonden met koorden aan nieuwe galgen en de hoofden op staken gesteld.'⁽²⁾ Samengevat: Bredenaars die aan de strijd niet wilden deelnemen werden doodgeslagen, wie wel deelnam werd geradbraakt. Het 'zinloze geweld' dat we vandaag overal rond ons menen te ontwaren lijkt me daarmee vergeleken toch maar kattenpis te zijn.

De goederen van al de opstandelingen werden verbeurdverklaard. Het land had meer dan 3200 doden te betreuren.

Flor Vandekerckhove

(Deze tekst verscheen eerder in de blog van De Laatste Vuurtorenwachter. Meer dergelijke verhalen vind je op: <http://florsnieuw weblog.blogspot.be/>)

(1) Sarah Smolders, 'De opstand in Vlaanderen van 1323 tot 1328 vanuit Iepers perspectief. Bijdrage tot de beeldvorming van een middeleeuwse stad.'

Zie: http://www.thesis.net/opstand_vl/opstand_vl_hfst_2.htm

(2) <http://www.westhoek.net/P1380013.htm>

Veel Nederlanders voor de onderzoeksraad

De Onderzoeksraad voor de Zeevaart kwam op woensdag 18 september 2012 bijeen in het Gerechtsgebouw te Oostende. Rechter Donckers fungeert niet meer als voorzitter wegens gezondheidsredenen. Zijn zaken werden overgenomen door rechter Verstreken. Er is ook een bijkomende rijkscommissaris, Christof Swolfs. Hij is openbare aanklager voor de zaken van rechter Verstreken. Andere zaken, voorheen onder de bevoegdheid van Donckers, worden verder door rijkscommissaris Ronald Carly behandeld.

Er stonden 28 zaken op de rol waarvan er al vier onmiddellijk gewraakt werden door advocaat Lombaerts. Wanneer een partij die in België noch woonplaats, noch verblijfplaats, noch gekozen verblijfplaats heeft, moeten de termijnen die haar verleend werden dienen verlengd te worden met (1) vijftien dagen indien de partij in een aangrenzend land of het Verenigd Koninkrijk van Groot Brittannië verblijft; (2) dertig dagen wanneer zij in een ander land in Europa verblijft en (3) tachtig dagen wanneer zij in een ander werelddeel verblijft. Rijkscommissaris Carly had wel de dagvaardingen aan betrokkenen (4 Nederlandse vissers) verstuurd zonder rekening te houden met het nieuwe artikel 55, wat hem nu noopt de dagvaardingen opnieuw te doen zodat betrokkenen op de zitting van 20 november kunnen verschijnen.

Het bemanningstekort blijkt dikwijls aanleiding te geven tot onderbemanning. Anderzijds stellen ingewikkelde reglementen dat er in bepaalde visgebieden een roerganger aan boord moet zijn, terwijl

dat in andere niet het geval is, wat aanleiding geeft tot problemen wanneer het schip tijdens dezelfde reis verschillende visgebieden aandoet.

Tijdens de zitting werden zes uitspraken gedaan waarvan vier ten laste van Nederlandse vissers. Schipper Willem de Boer van de O 156 Marretje-Aaltje werd omwille van een geval van onderbemanning aan boord verboden om drie dagen te varen op Belgische vaartuigen. Ook Pieter Haasnoot kreeg omwille van soortgelijke redenen een schorsing van drie dagen opgelegd. Ook Kurt Deman van de Z 55 Goede Hoop werd omwille van gelijkaardige redenen verbod opgelegd om gedurende twee dagen te varen.

De langste schorsing van deze zitting werd uitgesproken t.a.v. schipper Marcel Torcq van de Z 596 De Zwerver. Omdat het bijlange niet de eerste keer was dat hij betrappt werd terwijl hij tegen de algemene verkeersstroom van de SW-lane van het verkeersscheidingsstelsel Dover voer, werd hij voor tien dagen geschorst. Nog van dat: het brevet van schipper Brian Witdoeck van de Z 84 Calypso werd drie dagen geschorst om in zo'n verkeersscheidingsstelsel tegen de algemene verkeersstroom te varen en er ook tegen die verkeersstroom in te vissen.

Aan het roer van de Z 56 Pieter stond op 16 april 2012 Gilles Siereveld. Het schip zat op een bepaald moment bijna op aanvaringskoers met het zandschip Sand Fulmar dat reglementair voer. De Raad was van mening dat Siereveld zodoende een zware overtreding begaan had en schorste zijn

brevet voor vijf dagen.

Job Schot kwam er met een waarschuwing vanaf. Hij had de Z 201 Job Senior in het verkeersscheidingsstelsel Dover Strait gedurende een korte tijd onder een schuine hoek gekruist.

Robert Coelus

Walvissen en dolfijnen sterven bij oefeningen Amerikaanse marine

In de volgende vijf jaar zullen bij oefeningen en opleidingen van de Amerikaanse marine naar schatting 341 walvisachtigen en dolfijnen sterven. Duizenden dieren zullen ernstig gewond geraken.

De cijfers zijn afkomstig uit een rapport van de Navy, waarin de impact wordt ingeschat van vijf jaar oefeningen en opleidingen in de Amerikaanse kustwateren. Explosies onder water zijn het meest schadelijk voor het zeeleven, maar ook het intensieve gebruik van sonarapparatuur en botsingen met schepen kunnen dieren verwonden. De marine schat dat bij de oefeningen 186 walvissen en dolfijnen zullen omkomen aan de oostkust en nog eens 155 voor de kust van Hawaï en Californië. Bovendien loopt een groot aantal dieren verwondingen op: bij de oefeningen voor de oostkust zullen naar schatting 11.000 zeedieren ernstig verwond worden en nog eens 1,89 miljoen dieren lichtgewond, onder meer door tijdelijk verlies van gehoor.

Volgens het rapport kunnen de oefeningen ook het gedrag van de dieren veranderen, zoals hun migratiepatronen. De oefeningen voor de kust van Hawaï en Californië zullen minder ingrijpend zijn met zo'n 2000 zwaargewonde dieren en 1,86 miljoen tijdelijke verwondingen. (Bron DWM)

Marnix Verleene viste in februari weer aan boord van de O 316 Aegir. Voor Het Vrije Visserijblad (HVVB) nam hij zijn fototoestel mee en hield hij een dagboek bij.

Vissersdagboek

13/9 — Het vissersleven valt vandaag niet erg mee. Problemen aan boord, problemen met 't schip. Belachelijke visprijzen en trieste vooruitzichten. In theorie kiezen we dinsdag zee. We zijn deze keer te lang thuis geweest, we hebben last van landerigheid. Een artikel uit een krant blijft door mijn hoofd spoken. Hoe noem je iemand die iets verkoopt dat niet van hem is? Een dief? Hoe noem je iemand die iets koopt wat gestolen is? Een heler? Toch niet in de

stad waar ik onder dak ben, daar heet het projectontwikkeling. De vissersgemeenschap van de kaart geveegd. Moeten we emigreren? Maar er is ook hoopvol nieuws. De VissersBent, een basisorganisatie van varende vissers, mocht voor het eerst, als erkende vereniging, naar een workshop *Vaarttuig van de toekomst*. Enkele interessante opmerkingen uit de samenvatting die op internet te zien is. 'Mogelijk kan een prototype gebouwd en getest worden door de wetenschap, in samenwerking met vissers. Dit schip kan dan vissers en reders inspireren voor de aanpassingen aan hun vaartuig om selectiever en energievriendelijker te vissen. Een schip aankopen in een coöperatieve vorm kan de kost ook spreiden.' (...) 'Tenslotte is het heel belangrijk om innovaties die vanuit de vissers zelfs van onderuit bedacht worden, optimaal te ondersteunen met wetenschappelijke begeleiding, financiële steun en goeie afzetmogelijkheden voor duurzaam gevangen vis.'

Klinkt niet slecht, maar zoals blijkt uit de vismijnplannen (te lezen op de site van de vzw Oosteroever: www.oostendseoosteroever.be), is er voor de visserij alhier geen plaats meer.

Of is alles nog niet verloren? Is er nog iemand aan wal die dwars durft te denken? Is er nog iemand die meent waar hij of zij voor staat? Blijkbaar is Europa voorstander van kleinschalige, streekgebonden visserij economieën maar de Belgische interpretatie van die kleinschaligheid blokkeert ieder Initiatief.

VissersBent, een verbond van lotgenoten met de visserij als verbindend element. Mensen als jij.

Marnix Verleene • foto's JoC

Coigne & Van Niel Schuuren

Advocatenkantoor

Kantoor
Edgard Gevaertdreef 10
9830 Sint-Martens-Latem

Contact
T: 09 222 55 50
F: 09 244 55 90
M: 0486 17 10 74
svns@glegal.be

Willy Van Waes overleden

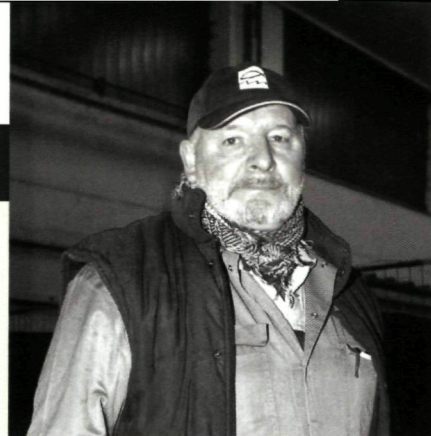
Op 20 september overleed in Oostende Willy Van Waes (*Brixham, 22 januari 1942), weduwnaar van Danielle Verburgh. De begrafenis greep plaats op 4 oktober. Willy Van Waes was een bekende figuur in de vissersgemeenschap, hij heeft een grote rol gespeeld in de visserijsector. De roots van het geslacht Van Waes liggen in het gewezen vissersdorp Boekhoute. Grootvader Honoré was er eigenaar van twee botters die gebruikt werden voor het vissen van mosselzaad en garnaal. Toen Honoré zijn toekomst aan De Braakman, de afgesloten Scheldearm, niet meer verzekerd zag, week hij in 1909 uit naar Zeebrugge. Willy's vader, Gustaaf (1912-1961), werd eveneens visser. Hij was gehuwd met Irène Vlietinck die op 93-jarige leeftijd overleden is. De ouders van Willy vluchtten in 1940 met dochter Nera naar Brixham. In het Engelse havenstadje werd eerst zijn reeds overleden broer geboren en op 22 januari 1942 kwam

ook Willy er ter wereld.

Willy Van Waes startte zijn carrière in 1956 als scheepsjongen. Hij klom op tot motorist, vervolgens tot schipper en reder. Na 24 jaar vaart werd hij actief in de Oostendse Vismijn, waar de *Vislossersbond G. Van Waes* een concessie had voor het lossen van vis, en sinds 1984 ook de bennenverhuur op zich had genomen.

Reder Gustaaf Van Waes was in 1948 inderdaad gestart met de private *Vislossersbond G. Van Waes*. Eerst in Zeebrugge, maar vier jaar later was de onderneming ook in Oostende als vislosser actief voor enkele grote rederijen. In 1979 nam hij de vislossend personeel van de OVA over. In 1998 gingen zijn medevennoten André Baert en diens echtgenote Nora met pensioen. De BVBA werd een NV waarvan Willy de zaakvoerder werd.

Als bestuurder van de rederscoöperatieve *Onderlinge Visafslag (OVA)* en voorzitter van de NV Pakhuizen was Willy ook nauw

Willy Van Waes (Foto archieffgw)

betrokken bij werking en de moeizame renovatie van de vismijn. Dat bleef zo tot het AG Vismijn Oostende in 2005 de *Vislossersbond* overnam om alle activiteiten binnen de vismijn onder één beheer te brengen. Ook de NV Pakhuizen, waarvan Van Waes voorzitter en afgevaardigde-bestuurder was, kwam in handen van het vismijnbedrijf. Willy Van Waes bleef vervolgens tot 2007 als loontrekkende voor de AG Vismijn Oostende werken. (fv)

Colruyt: alleen tong uit stilstaande netten

Colruyt Group zegt geen bedreigde vis meer te verkopen. Daartoe engageerden de supermarktketen zich in september 2012. Colruyt schrapte zelfs vier vissen uit hun assortiment.

Het volledige assortiment wilde vis in de winkels moet voortaan voldoen aan vier duurzaamheidscriteria: visbestand, ecologische impact, visserijbeheer en dierenwelzijn. Om die criteria te toetsen deed Colruyt beroep op het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO). Voor de vissoorten met slechte scores gingen de aankopers op zoek naar alternatieven: nieuwe vangstgebieden met voldoende vis of duurzamere vangstmethodes. Zo was schelvis bedreigd in het vroegere vangstgebied in IJsland en vonden ze een nieuw vangstgebied in de Barentszee. Op noordzeetong zal in opdracht van Colruyt gevist worden met stilstaande in plaats van met sleepnetten. Vier vissen werden uit het assortiment geschrapt. Voor zeebaarbeel, Nieuw-Zeelandse dorie en Kaapse heek vond Colruyt geen duurzame vangstmethode. Bij zeewolf is het visbestand momenteel bedreigd in IJsland en andere vangstgebieden. 'Zolang we daar geen verbetering

zien, blijft de vis uit het assortiment', legt Tony De Bock, directeur Productpromotie Colruyt, uit.

Colruyt laat de duurzaamheid van het assortiment wilde vis jaarlijks opnieuw evalueren. Het bedrijf neemt tegelijk ook initiatieven voor gekweekte vis: naast pangasius zal tilapia in december het onafhankelijke keurmerk van ASC (Aquaculture Stewardship Council) krijgen. Dat label garandeert dat de vis gekweekt wordt met zorg voor de natuur en in correcte werkomstandigheden. (Bron: VILT)

Vissen eten minder plastic

De universiteit van Wageningen (NL) viste uit dat vissen in de Noordzee minder plastic in hun maag zitten hebben dan gedacht. De maaginhoud van 1.200 vissen werd onderzocht. Daarvan bleken er 'slechts' 33 plastic in hun maag te hebben. De meeste plastic werd gevonden in kabeljauw. Grauwe poon en makreel bleken dan weer geen plastic in hun maag te hebben. Wellicht, zo suggereren de onderzoekers, herkennen vissen de plastic als niet eetbaar, in tegenstelling tot vogels die grotere stukken plastic inslikken die vervolgen ook in hun maag achterblijven en hun conditie aantasten.

75.000 bezoekers Vlaamse Havendag

75.000 mensen hebben de derde Vlaamse Havendag bezocht. Alle havenbesturen en bedrijven zijn opgetogen met de belangstelling. De havens van Antwerpen, Gent, Oostende en Zeebrugge lieten op 22 september het grote publiek proeven van de haven. Het thema was: 'Is dit jouw beeld van de haven? Verruim je kijk tijdens de Vlaamse Havendag'. Bedoeling was het brede publiek vertrouwd te maken met de veelzijdigheid van het havengebeuren, met de vele bedrijven, de mensen die er werken, de havenbesturen en de overheidsdiensten.

Peterplein ingehuldigd

Net voor het ter perse gaan, op 28 september, werd in Sint-Amands het Peterplein ingehuldigd. Daarmee krijgt onze huisdichter Peter Holvoet-Hanssen in dat dorp een plek op wat daar de SIM-route heet, een aantal straatjes die naar hedendaagse artiesten genoemd worden. We waren uiteraard van de partij op de feestelijke inhuldiging. We brengen er u in de editie van volgende maand verslag over uit.

SKB Life Saving Equipment

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvloten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avion, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST:

A. VAN DURME. TEL.: 0475 25 88 02

SKB Life Saving Equipment
Vosseschijnstraat 44
2030 Antwerpen
Tel + 32 (0) 3 2138670
Fax + 32 (0) 3 2138671

Afdeling kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/33 96 00
Fax: 059/33 96 01

Een interview met **Marian Halfman**

Al laat de naam Halfman het anders vermoeden, we hebben wel degelijk een vis op de interviewtafel liggen. Halfman is de verzamelnaam die de vissorteerders geven aan een rog tussen de 1 en 3 kg. Maar laat onze Marian nu nog een travestierog zijn, waardoor hij/zij in ook een halve man is.

HvVB: Welkom Marian, welkom hier. We zijn blij eens iemand met een andere geaardheid aan het woord te laten.

PATJE: Anders geaard? Ik ben geen homo hé! Ik ben zo erg zot van de vrouwtjes dat ik er zelf één wil zijn, dat is wat anders dan wat jij denkt, me dunkt.

HvVB: Tja, ik ben er niet echt in thuis hoor. Verder dan het aantrekken van een carnavalspakje ben ik nooit gegaan.

PATJE: Het is een begin, zo is het trouwens bij mij ook begonnen.

HvVB: Hm, hopelijk is het geen voorteken.

PATJE: Ach, stel je niet zo aan. Stel je voor: als je om nieuwe kleren gaat, heb je een dubbele keuze, want je kan naast je mannenkleren ook vrouwenkleren kiezen, en daar zijn vele mooie prulletjes bij hoor.

HvVB: Ik denk dan eerder aan dubbele kosten.

PATJE: Wie mooi wil zijn, moet lijden, al is het in de portemonnee.

HvVB: Nu we bijna geen roggen vangen, komt er van jullie kant ook al niet teveel zaad meer in 't bakje.

PATJE: Hoezo?

HvVB: Wel, in het Kanaal mogen we enkel nog ten zuiden van Milford vissen. De Cardiganbaai is nu verboden terrein en daar konden we vroeger wel wat roggen vangen. Ook aan Arklow en Codling, maar dat is nu voor ons verleden tijd, en wel voor

eeuwig en altijd. De Visserijdienst wist ons aan 't begin van het jaar te zeggen dat we er verleden jaar niet genoeg gevestigd hebben, waardoor ons historisch recht daar vervallen is.

PATJE: Allee, je zou denken dat je er daardoor wél mag blijven vissen en dat het gebied verboden wordt voor degenen die er teveel gevestigd hebben.

HvVB: Zo werkt het niet. Vergelijk het met cafébezoek.

Wie zelden komt, wordt toch ook niet zo goed ontvangen als de echte stamgasten.

PATJE: Dat ligt aan het karakter van de cafébaas. Er zijn trouwens toch nog andere plaatsen waar we te vangen zijn.

HvVB: Ja, maar ook die echte **roggenspotjes** zijn momenteel aan ons niet besteed. In het voorjaar kun je in de **Sole Pit** nog eens een spotje roggen treffen, maar daar vertoeven wij niet meer.

We deden dat ooit wel, maar een echt succes werd dat niet. Het is ook een visserij voor de kenners: vissen op de boord van de bank...

PATJE: Maakten jullie ook dan gaten in het steennet?

HvVB: Ja, inderdaad, zo kunnen roggen makkelijker gevangen worden en erg steenachtig is het daar toch niet. Maar... wou je nog iets vragen over je travestie. Roggen zijn schoolvissen, daarom ook vangen we ze soms met vele tegelijk, maar wat ik vragen wil: word je niet uit de groep gestoten, wegens je apart zijn?

PATJE: Er is altijd wel een komiek die roept dat het nog geen carnaval is, maar daar mag een travestiet zich niets van aantrekken. Ik zou enkel nog een beetje moeten verdikken, zo raak ik van mijn halfman-naam af, want die halfman staat me, als travestiet, echt tegen.

HvVB: Ja, die halfman-benaming is echt wel dubbel. Maar troost je, zonder die benaming had ik je ook niet gesproken.

PATJE: Dat dacht ik al. Ondertussen weten we onderwater al dat enkel rijmende of namen met connotaties kans maken aan het woord te komen.

HvVB: Dat is zo, Richard en Robert Halfman zouden hier kansloos geweest zijn.

Interview Chris Meyers
tekening Jo Clauwaert

AMANDINE

HET EPOS VAN DE OOSTENDSE VISSERSGEMEENSCHAP

In de roman *Amandine* volgt Flor Vandekerckhove verschillende personages uit de Oostendse visserij, vanaf de Visseropstand, over de glorie dagen van de stoomtreilers, de overname van de Oostendse visserij door de Pannenaars, de neergang die ingezet werd met het sluiten van de IJslandse visgronden, de verwoede gevechten van de bootsjouwers om een eigen visgebied op te eisen, tot en met de overname van de Oostendse vismijn door de Zeebrugse Visveiling.

Reacties van lezers

'Elk hoofdstuk van *Amandine* staat apart in de stevige constructie die dit boek is geworden. Naast de duidelijke waarde van dit nieuwe boek is de roman een kleinood voor verzamelaars. Het werk is heel creatief en prachtig uitgewerkt. Kosten noch moeite en talent werden gespaard om van het boek ook een kijkobject te maken; de vormgeving zal de verkoop geen windeieren leggen. Met *Amandine* bewijst Flor Vandekerckhove dat enkel hij over de visserij kan schrijven; bij hem geen bijvangst, geen ondermaatse vis, geen gezeik maar louter erudiet geschrijf...'

Frank Decerf, recensent, in De Auteur

'Genoten! Sterk hoe je je eigen geschiedenis (mengeling tussen fictie en realiteit) mengt met de maritieme geschiedenis en het dan ook nog in een spannend verhaal met een - toch wel - ontroerende ontknopning verwerkt. Een doorleefd, authentiek boek.'

Katrien Vervaele, auteur, Zuilenkerke

'Prachtig hoe je fictie met geschiedenis vermengt. De historische context van de vissersopstand, de Rode Vloot, de opkomst van de bokkers, d'Ollanders en teloorgang van de IJslandvisserij boeiden mij bijzonder. Het boek bezit een wat aparte kافت, die de rode draad doorheen het boek voorstelt. Kortom, een koffer verhalen fictie en non-fictie waar elke liefhebber van de zee beslist iets aan heeft.'

Joris Surmont, oud-IJslandvisser en auteur

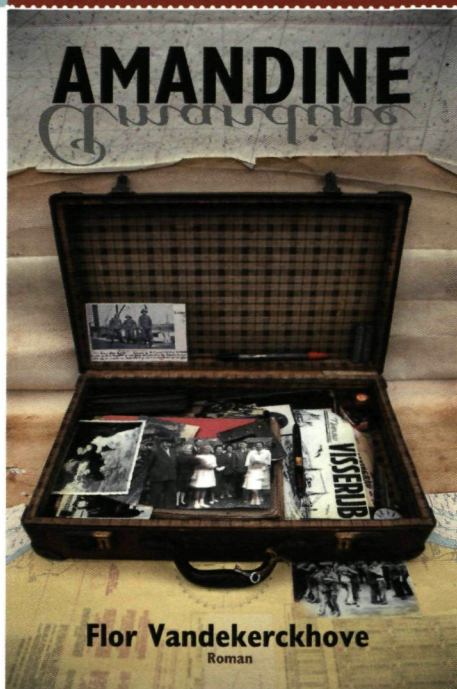
'Ik heb net enkele bladzijden uit *AMANDINE* gelezen: ver-sla-vend, mon vieux! Ik voel onmiddellijk de zee en ruwe landschappen onnoemelijk ver weg.'

Didi de Paris, dichter, Leuven

'Als zedenroman slaagt Vandekerckhove erin zijn personages menselijk en treffend te doen overkomen. Hij weet als geen ander de visserijgemeenschap fijntjes te tekenen. Wanneer in het laatste hoofdstuk alle puzzelstukken in elkaar passen, blijkt het hele verhaal te kloppen. Ook hier houdt de oude vissersmoraal echter stand: 'wat op zee gebeurt, blijft op zee.'

Paul Van Aelst, recensent, in hvv/boekrecensies

'Ik heb het boek bijna in één adem uitgelezen. De spanning tussen de personages en de subtiële aanzuigkracht van de jonge *Amandine* maken van het verhaal een topper. Proficiat. De visserij belichten kan je als geen ander,

die clan, met hun rites, geheimen en waardigheid... Ik heb er van genoten, voelde me weer dertien, veertien jaar, de periode van de Rederscentrale, de vismijn, radio Oostende en vooral de vertellingen van mijn vader.'

Doris Klausing, Oostende.

'Ik wil je zeggen dat ik je boek met heel veel interesse en plezier gelezen heb. Ik denk dat een boek geslaagd is als de lezer daarop verder fantaseert. Dat is wat ik nu doe. Dus wat mij betreft is je boek zeer geslaagd!'

Johny Lenaerts, auteur, Leuven.

'*Amandine* is een goed boek. Bedankt! Ik kijk al uit naar je volgende.'

**Muriel Beuselinkx, verpleegkundige
Godtschalck, Bredene.**

'Een spannend raamverhaal. Een vuurzee, een ijszee, en meteen is de toon gezet. *Wahrheit und Dichtung*, droom en werkelijkheid maken er een meeslepend verhaal van. Kortom, een vlot leesbare raamver telling, sociaal bewogen en met de allures van een detective en zelfs van een spionageverhaal.'

Johan Corveleijn, dichter, Oostende.

'Als voorzitter van de vzw Tolerant (tot behoud van het varende erfgoed) ben ik uiteraard geïnteresseerd in de visserij. Ik heb juist *Amandine* uitgelezen. Boeiend, leerzaam en spannend tot op het einde!'

**Fanke Lok, behoeuder maritiem erfgoed,
St.-Job-in't-Goor.**

'Het is een zeer interessant boek over geschiedenis, leven en werk van het vissersvolk. Een interessant document dat samengehouden wordt door het verhaal van de ik-figuur, een boek dat gekoesterd zal worden door het nageslacht'

**Annie Vanhee, telg uit vissersgeslacht
Deckmyn, Bredene.**

'Ik vind '*Amandine*' heel boeiend en fascinerend. De combinatie van een fictief levensverhaal en een historisch onderbouwde schets van de visserij is echt geslaagd. (...) Het thema is ook wel universeel. Hoeveel mensen zijn er niet die door oorlogen en andere ellende in de wereld geen familiale roots hebben? (...) Inmiddels een welgemeende proficiat! Ik vind dat je het boek moet insturen voor AKO en andere prijzen.'

Joris Devooft, journalist, Oostende.

De roman *Amandine* kan gekocht worden in **Standaard Boekhandel Bredene**, **Boekhandel Luc** (Opex Oostende), **Corman Oostende**, **Standaard Boekhandel Oostende**, **To Be Brugge**, **Raaklijn Brugge**, **Walry Gent**, **Limerick Gent**, **Carpe Diem Tielt**, **Letters & C° Deinze**. Het kan ook rechtstreeks besteld worden door 24,99 € over te schrijven op rekening 001-1955078-22 van C&DV Productions te De Pinte. Het boek wordt u dan gratis toegestuurd.

VEEL PAPIER, WEINIG CHOCOLA

Chris Prut Meyers is visser op de Z 90. Visserijschool liep hij in Heist waar hij ook woont. Hij was thuis bij de release van nieuw werk van Trentemoller. Nightmares On Wax daarentegen hebben hun releasedatum overschreden, wat hij uitermate jammer vindt, gelukkig postten ze op SoundCloud al wat materiaal. Op de eerstkomende reis heeft hij nieuw werk van Marnix Peeters en Deflo mee om te lezen. Z'n dochter luistert graag naar The Clash wat hem zeer verheugt.

Roepen

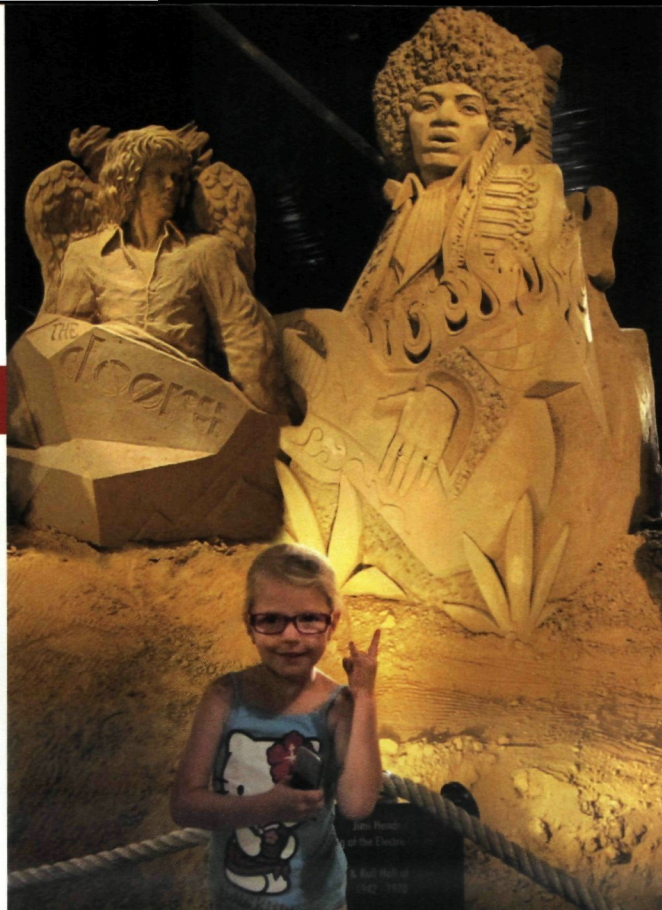
Deze maand wil ik het over 'roepen' hebben, schreeuwen, luid praten. Zo'n stemverheffing is vaak nodig aan boord. Tenzij er op de TV in de kombuis een match gespeeld wordt, volstaat het daar gewoon te spreken. Maar als de wachtman ons komt wekken dan wordt er geroepen. 'WINDEN!' Sommigen zijn lichte slapers en anderen lijken wel in coma te liggen. De wachtman is er verantwoordelijk voor dat iedereen aan dek komt. Want als er één te kort is dan moet een ander dat werk doen. Maar zoals gezegd, sommigen zijn (schijnbaar) potdoof of licht comateus. Als je dan zonder resultaat veel geroepen hebt, start je de volgende standaardprocedure: ofwel zeg je dat je iets verdachts ziet. Hup, wakker! Ofwel zeg je dat je denkt dat de kuil door zal zijn. En hop, ze lopen je onder de sokken.

Wanneer je de machinist voor iets nodig hebt en hij zit 'beneden', zul je ook moeten roepen want daar is het héél lawaaiig, en zonder oorkleppen is 't er ook niet gezond. Bij het inpikken van de vialie om de kuil binnen te winden wordt er eveneens geroepen, gaande van 'YooOW' tot 'BAKBOORD'. Die laatste kreet is de veiligste, zo weet je welke kant het opgaat.

Als er iets loos is aan de vistuigen, en er moet veel gewonden en gevierd worden, gebeurt dit ook met het nodige geroep, zoniet gebeuren er ongelukken.

Aan de lopende band, waar we vis rapen en gutten, hebben we een luidspreker hangen waar (soms) muziek door klinkt. (En die ik soms gebruik om de collega's nieuwe muziek te

leren kennen. Parels voor de zwijnen, maar dit terzijde.) Er draait bijna continue een zware pomp die veel lawaai maakt. En bij het oprapen is er ook nog eens de lawaaiigere opvoerband. Daar moet dus ook geroepen worden. Iedere visser kent de kreet 'IS 'T IE LEEG?' Die 'IE' slaat op de stortkoker in het visruim waar de gewassen vis in wordt gezakt. En als de man van de viswasser geen 2 soorten vis op elkaar wil zakken, en dat willen ze in het visruim zeker niet, dus wordt er geroepen. Hoewel er altijd wel afgesproken wordt om op de goot te kloppen, wat het afgesproken 'teken' is, is het nog altijd de gewoonte om te roepen.

Op de brug 'roept' de schipper dan weer naar z'n collega-schippers, via de VHF of de zgn. 'grote post'. Waarop veel vissers vroeger ook naar huis 'riepen', waarbij het gezin zat te wachten op het fluittoontje van hun afwezige schat. Ik herinner me die tijd. Thuis hoorden we dan altijd eerst bekenden, nonkels van matrozen, en andere familieleden van vissers van eenzelfde rederij... tot we mijn pa dan hoorden. Wat hij zei was meestal gewoon hetzelfde, maar het deed toch deugd. Vaders fluitdeuntje was 'Santa Maria' en als ik op de radio roep en vooraf een fluitsignaal geef, is het ook nog altijd met dat liedje.

Ja, er wordt wat afgeroepen door de vissers, maar luisteren doen ze altijd naar die ene roep; de roep van de zee.

Chris Prut Meyers

WEBDESIGN

Ik ontwikkel een website voor uw bedrijf of u persoonlijk, gebaseerd op uw doelstellingen.

GRATIS OFFERTE

ilse.heip@skynet.be

www.huisheip.be

GIJ DIE DIT BLAD IN DE KRANTENWINKEL KOOPT

NEEM TOCH 'N ABONNEMENT

Neem vandaag nog een abonnement
en schrijf 30 euro (*) over op rekening
384-0596581-18 van Het Vrije Visserijblad.
U krijgt dan een jaar lang HVB bij u thuis
in de bus bezorgd.

(*) Tarief voor abonnementen in België. Voor het buitenland, zie colofon.

Schilderij: Frone Clauwaert